

TÜRK İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI
NİSAN 1995

SAYI: 300

MEZARDA FEMEKİ İİ İÇE HAYIR!

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU

Aylık Yayın Organı

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU

Bayram MERAL
Genel Başkan

Şemsi DENİZER
Genel Sekreter

Enver TOÇOĞLU
Genel Mali Sekreter

Salih KILIÇ
Genel Eğitim Sekreteri

Sabri ÖZDEŞ
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

SAHİBİ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU

TÜRK-İŞ ADINA

BAYRAM MERAL

YAZ İŞLERİ MÜDÜRÜ

ENİS BAĞDADIÖĞLU

YAYINI HAZIRLAYANLAR

ÖZCAN KARABULUT

HASAN TAHSİN BENLİ

FOTOĞRAFLAR

NIHAT ÜSTÜN

YÖNETİM YERİ

TÜRK-İŞ Genel Merkezi

Bayındır Sk. No: 10

Yenişehir / ANKARA

Tel : 433 38 24 - 433 31 25 (Santral)

Fax : 433 68 09 - 433 85 80

Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların düşüncesini yansıtır

ABONE

Yurtiçi 6 aylık 40.000.-TL., Yıllık 80.000.-TL.

Yurtdışı 6 aylık 60.000.-TL., Yıllık 120.000.-TL.

DERGİMİZ BASIN AHLAK

YASALARINA UYAR

DİZGİ & BASKI

GEN MATBAACILIK ve REKLAMCILIK LTD. ŞTİ.

229 31 08 • 231 01 80 • 230 03 37

AYIN İÇİNDEN

Genel Başkan Bayram Meral, Genel Mali Sekreter Enver Toçoğlu ve Belediye-İş Sendikası yöneticileri Refah Partisi Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ı makamında ziyaret ederek bir süre görüştiler. Görüşmede emeklilik yasa tasansı ve Pendik Belediyesinden atılan işçilerin durumu ele alındı.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun Dünya Bankası desteğinde yürüttüğü "İstihdam Eğitim Projesi"nin teknik danışmanlığını yürüten firma temsilcisi Don Bruce ve İş ve İşçi Bulma Kurumu danışmanı Dr. Ali Balamir 25.04.1995 günü Türk-İş Genel Sekreteri Şemsi Denizer ile görüşerek özelleştirme sonucu işsiz kalacak işçilerin başka alanlarda istihdam edilmeleri konusunu ele aldılar.

Türk-İş Hukukçular Kurulu Türk-İş Genel Merkezi'nde toplanarak 1995 yılında T.İ.S.'lerde yer alacak idari maddeler üzerinde görüştü. Toplantıya sendikaların hukuk danışmanları katıldı.

TÜRK-İŞ

Bilgi Merkezi

BAŞKANDAN

BAYRAM MERAL
TÜRK-İŞ
GENEL BAŞKANI

TÜRK-İŞ HALKIMIZIN ÖNCÜSÜ VE UMUDUDUR

Hükümet, vaatlerini bir kez daha tutmayarak, TÜRK-İŞ'e görüşmeden tek taraflı olarak hazırlanan 4 yasa tasarısını 14 Nisan 1995 günü Meclis'e gönderdi. Bunlardan en önemlisi, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasasını değiştiren ve sosyal güvenlik alanında elde edilmiş kazanımlarımızı ortadan kaldırmayı amaçlayan tasarıdır.

Türkiye'de sigortalıların çok önemli haklar elde etmesini sağlayan 1186 sayılı Yasa, Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel'in Başbakanlığı döneminde, 1969 yılında çıkarılmıştır. Bugün ise bu haklar, IMF'ye verilen sözler doğrultusunda, elimizden alınmak istenmektedir.

Hükümetin Meclis'e sunduğu diğer tasarılar da ise çok önemli haklar söz konusu değildir. İş güvencesine ilişkin düzenlemeler zaten 1995 yılında yapılmak durumundadır. Türkiye, 158 sayılı ILO Sözleşmesi'ni 1994 yılında onaylamış ve 4 Ocak 1995 tarihinde Uluslararası Çalışma Bürosu'na tescil işlemlerini yapmıştır. Buna göre, işten çıkarmanın geçerli bir nedene bağlanması, işten çıkarılan işçinin işverence ileri sürülen nedenin geçersiz olduğunu düşünmesi durumunda yargıya başvurabilmesi ve yargılama aşamasında geçerli nedenin bulunduğunu kanıtlama koşulunun işverence yerine getirilmesi gerekmektedir. Parlamen-tomuz, 4 Ocak 1996 tarihine kadar bu doğrultuda gerekli iç hukuk düzenlemelerini yapmakla yükümlüdür. Parlamen-to'ya sunulan paket içinde yer alan düzenlemede ise bu yükümlülüğün ötesinde lehimize bir nokta yoktur. İşe kesin dönüş sağlayıcı bir hüküm tasarıda bulunmamaktadır. Halbuki, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 11 Nisan 1995 günü hazırlanan tasarıda, işçinin hizmet akdinin geçerli bir nedene dayanmaksızın feshedilmesi durumunda, yargı kararıyla, işe kesin dönüş hakkı getiriliyordu. Bakanlığın tasarındaki bu düzenleme daha sonra kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde kamu kesimi işveren sendikaları, yıllardır toplu sözleşmelerimizde uygulanacak gelen bazı düzenlemelerle kaldırmak isteyen bir tavır içindedir.

TÜRK-İŞ, yeni huzursuzluklar yaratmak isteyen Hükümet karşısında, sağduyulu ve kararlı bir çizgi izlemektedir. 18 Mart 1995 günü Çanakkale'de ve 25 Nisan 1995 günü de Ankara'da toplanan Başkanlar Kurulumuz bu gelişmeleri ayrıntılı olarak değerlendirmiş ve TÜRK-İŞ'in geleneğine uygun politikalarını belirlemiştir.

TÜRK-İŞ, 30 Nisan 1995 günü İzmir'de büyük bir katılımı ile düzenlenen Mezarda Emekliliğe Hayır Mitingi ile bu konudaki ilk meşaleyi yakmıştır. Bu mitingin hazırlanmasına emeği geçenlere ve İzmir'in tarihine şanlı bir sayfa olarak geçecek bu mitinge katılanlara teşekkür ediyorum.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs ise, Türk Bayrakları ve İstiklal Marşımızla, İstanbul'da Kadıköy İskele Meydanı'nda kutlanmıştır. İşgünü olmasına rağmen bu mitinge büyük bir olgunlukla katılan onbinlerce insan, gücümüzü ve kararlılığımızı bir kez daha göstermiştir.

TÜRK-İŞ, 21 Mayıs 1995 günü Rize'de bir miting düzenlemektedir. Hükümetin bu tavrını sürdürmesi durumunda, Ankara'da da yeni bir Büyük Yürüyüş düzenlenecektir. Ayrıca, Başkanlar Kurulumuzun aldığı karar uyarınca, üretimden gelen gücümüzün kullanılması gündeme gelecektir.

Önümüzdeki günlerde bizleri giderek artan zorluklar beklemektedir. TÜRK-İŞ ve işçi sınıfı hareketimiz, 12 Eylül sonrasındakinden de daha büyük sıkıntı ve zorluklara karşı karşıyadır.

Bu zorluklar aşılabilecektir. Tek şart, TÜRK-İŞ'in birlik ve bütünlüğünün gözbebeğimiz gibi korunması, TÜRK-İŞ'in halkımızın öncüsü olma çizgisinin kararlı bir biçimde sürdürülmesi ve haklarımızı korumaya ve geliştirmeye kararlı olduğumuzun dostlar düşmanlara tekrar tekrar duyurulması ve kanıtlanmasıdır.

Halkımızın öncüsü ve umudu TÜRK-İŞ, bu engelleri de aşacak güce ve inanca sahiptir.

Kurban Bayramının tüm ulusumuza ve çalışanlara sağlık, huzur ve mutluluk getirmesini dilerim.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU ANKARA'DA OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

B. Meral: "TÜRK-İŞ, ülkemizde huzuru bozmaması konusunda Hükümeti uyarılmaktadır"

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 25 Nisan 1995 tarihinde Ankara'da toplandı. Başkanlar Kurulu'nun açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral konuşmasında şu görüşlere yer verdi:

"Başkanlar Kurulumuzun Değerli Üyeleri,

Basınıımızın ve Televizyon Kanalları'nın Değerli Çalışanları,

Hepinizi TÜRK-İŞ Yönetim Organları adına en derin saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Başkanlar Kurulumuzun 17-18 Mart Çanakkale toplantısının ardından olağanüstü olarak toplanmasının nedeni, Hükümetin IMF'ye verilen söz doğrultusunda, sosyal güvenlik alanında sigortalıların haklarını gaspetmeye yönelik girişimidir.

TÜRK-İŞ ülkemizde huzur isterken, Hükümet, bu ve benzeri tavırlarıyla, işçinin ve ülkenin huzurunu kaçırmak için büyük bir çaba içindedir.

Başkanlar Kurulumuz, bugünkü toplantısında, 14 Nisan 1995 günü Sayın Başbakan tarafından Meclis'e gönderilen yasa tasarılarını değerlendirecek ve haklarımızı gaspetme girişimlerine karşı izlenecek yolu belirleyecektir.

ANAP iktidarı döneminde, 25 Aralık 1985 günü kabul edilen yasayla, emekliliğe hak kazanma şartları ağırlaştırılmıştı. Bugün iktidarda bulunanlar da, bu dönemde bizleri ziyaret etmişler, ANAP'ın tutumunu sert biçimde eleştirmişlerdi.

DYP ve SHP, 1991 genel seçimleri öncesinde yapılan toplantılarda, alınan bu hakkımızı geri verecekleri vaadinde bulundular. Koalisyon Hükümeti de, 20 Şubat 1992 tarihinde kabul edilen bir yasayla, ANAP'ın uygulamasını sona erdirdi.

Ardından, IMF ve Dünya Bankası devreye girdi. Dünya Bankası, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun da özelleştirme kapsamına alınmasını istemeye başladı.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun verdiği sağlık hizmetlerinin son derece yetersiz olduğu ve ilaç temininde zorlukların devam ettiği bir dönemde, bunların dü-

zeltilmesi beklenirken, SSK hastanelerinin Kurum'un elinden alınarak birer işletme haline getirilmesi ve özelleştirilmesi gündeme getirildi.

Başkanlar Kurulu tarafından Meclis'e sunulan tasarı yalnızca yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları değil, daha birçok başka açılardan da sigortalıların aleyhinedir.

Yasa tasarısı ile, çoğunluk esasına dayalı bazı gelenekler dolaylı olarak ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 11 Nisan 1995 günü TÜRK-İŞ'e ilettiği kanun tasarısı ile Bakanlar Kurulu'nun Meclis'e sunduğu tasarı arasında da büyük fark vardır.

Bakanlığın 11 Nisan günlü tasarısında, emekliliğine 8 yıl ve daha az süre kalanlar, yaş sınırının kapsamı dışında tutuluyordu. Ayrıca, erkekler için öngörülen prim ödeme gün sayısı 7800 idi.

Halbuki Başkanlar Kurulu'ndan çıkan tasarıda, emekliliğine 4 yıl ve daha az süre kalanlar yaş sınırının kapsamı dışında tutulmaktadır. Erkekler için öngörülen prim ödeme gün sayısı da 9 bin'e çıkarılmaktadır.

Avrupa ülkelerinde ortalama ömür 73 ile 75 arasında değişmektedir. Bu ülkelerde erkekler emekli olduktan sonra 10-15 yıl daha yaşayabilmektedir.

Türkiye'de erkeklerin ortalama ömrü 64 yıldır. Çok zor şartlarda 60 yaşında emekli olan bir işçinin 64 yaşına ulaşması bile çok zordur.

Ayrıca, çalışanların büyük bir bölümünü oluşturan muvakkat, mevsimlik ve geçici işçilerin emeklilik hakları, bu tasarıyla yasalaşması durumunda, otomatikman ortadan kaldırılmaktadır.

TÜRK-İŞ, mezarda emekliliğe karşıdır. Hükümetin, IMF'nin istekleri doğrultusunda bu tasarıyla yasalaşması için ısrarlı davranması durumunda, TÜRK-İŞ her türlü meşru ve demokratik eyleme hazırdır.

TÜRK-İŞ bu konuda ilk meşaleyi 30 Nisan günü İzmir'de yakacaktır. Bu mitingle ilgili her türlü hazırlık tamamlanmıştır.

TÜRK-İŞ yıllardır iş güvencesi ve işsizlik sigortası talep etmektedir. Bakanlar Kurulu bu konularda da kanun tasarılarını Meclis'e sunmuştur. Ancak Hükümet samimi değildir. Bu tasarıların hazırlanması sırasında TÜRK-İŞ'le en ufak bir görüşme bile yapılmamıştır. Hükümet, bu içi boş tasarıları kullanarak, sosyal sigorta alanındaki haklarımızı ortadan kaldırmayı amaçlayan tasarıya karşı tepkimizi yumuşatmaya çalışmaktadır. TÜRK-İŞ bu oyuna gelmeyecektir.

Hükümetin özelleştirmeyle neyi amaçladığı, HAVAŞ işyerlerindeki özelleştirmeyle bir kez daha ortaya çıkmıştır. Halkımız TÜRK-İŞ'in bu konuda da öncülük görevini yerine getirmesini beklemektedir.

TÜRK-İŞ, dün olduğu gibi bugün de halkımızın umudu olmaya devam etmektedir. Soma'da ve Elbistan'da "sat-kapat-kurtul" mantığı olan özelleştirmeye karşı TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Maden

TÜRK-İŞ HALKIMIZIN ÖNCÜSÜ VE UMUDUDUR

Hükümet, vaatlerini bir kez daha tutmayarak, TÜRK-İŞ'e görüşmeden tek taraflı olarak hazırlanan 4 yasa tasarsını 14 Nisan 1995 günü Meclis'e gönderdi. Bunlardan en önemlisi, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasasını değiştiren ve sosyal güvenlik alanında elde edilmiş kazanımlarımızı ortadan kaldırmayı amaçlayan tasandır.

Türkiye'de sigortalıların çok önemli haklar elde etmesini sağlayan 1186 sayılı Yasa, Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel'in Başbakanlığı döneminde, 1969 yılında çıkarılmıştır. Bugün ise bu haklar, IMF'ye verilen sözler doğrultusunda, elimizden alınmak istenmektedir.

Hükümetin Meclis'e sunduğu diğer tasarlarda ise çok önemli haklar söz konusu değildir. İş güvencesine ilişkin düzenlemeler zaten 1995 yılında yapılmak durumundadır. Türkiye, 158 sayılı ILO Sözleşmesi'ni 1994 yılında onaylamış ve 4 Ocak 1995 tarihinde Uluslararası Çalışma Bürosu'na tescil işlemlerini yapmıştır. Buna göre, işten çıkarmanın geçerli bir nedene bağlanması, işten çıkarılan işçinin işverence ileri sürülen nedenin geçersiz olduğunu düşünmesi durumunda yargıya başvurabilmesi ve yargılama aşamasında geçerli nedenin bulunduğu kanıtlanma koşulunun işverence yerine getirilmesi gerekmektedir. Parlatomuz, 4 Ocak 1996 tarihine kadar bu doğrultuda gerekli iç hukuk düzenlemelerini yapmakla yükümlüdür. Parlatomuz'a sunulan paket içinde yer alan düzenlemede ise bu yükümlülüğün ötesinde lehimize bir nokta yoktur. İşe kesin dönüş sağlayıcı bir hüküm tasarıda bulunmamaktadır. Halbuki, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 11 Nisan 1995 günü hazırlanan tasarıda, işçinin hizmet akdinin geçerli bir nedene dayanmaksızın feshedilmesi durumunda, yargı kararıyla, işe kesin dönüş hakkı getiriliyordu. Bakanlığın tasarındaki bu düzenleme daha sonra kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde kamu kesimi işveren sendikaları, yıllardır toplu sözleşmelerimizde uygulanacak gelen bazı düzenlemelerle kaldırmak isteyen bir tavır içindedir.

TÜRK-İŞ, yeni huzursuzluklar yaratmak isteyen Hükümet karşısında, sağduyulu ve kararlı bir çizgi izlemektedir. 18 Mart 1995 günü Çanakkale'de ve 25 Nisan 1995 günü de Ankara'da toplanan Başkanlar Kurulumuz bu gelişmeleri ayrıntılı olarak değerlendirmiş ve TÜRK-İŞ'in geleneğine uygun politikalarını belirlemiştir.

TÜRK-İŞ, 30 Nisan 1995 günü İzmir'de büyük bir katılımı ile düzenlenen Mezarda Emekliliğe Hayır Mitingi ile bu konudaki ilk meşaleyi yakmıştır. Bu mitingin hazırlanmasına emeği geçenlere ve İzmir'in tarihine şanlı bir sayfa olarak geçecek bu mitinge katılanlara teşekkür ediyorum.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs ise, Türk Bayrakları ve İstiklal Marşımızla, İstanbul'da Kadıköy İskele Meydanı'nda kutlanmıştır. İşgünü olmasına rağmen bu mitinge büyük bir olgunlukla katılan onbinlerce insan, gücümüzü ve kararlılığımızı bir kez daha göstermiştir.

TÜRK-İŞ, 21 Mayıs 1995 günü Rize'de bir miting düzenlemektedir. Hükümetin bu tavrını sürdürmesi durumunda, Ankara'da da yeni bir Büyük Yürüyüş düzenlenecektir. Ayrıca, Başkanlar Kurulumuzun aldığı karar uyarınca, üretimden gelen gücümüzün kullanılması gündeme gelecektir.

Önümüzdeki günlerde bizleri giderek artan zorluklar beklemektedir. TÜRK-İŞ ve işçi sınıfı hareketimiz, 12 Eylül sonrasındakinden de daha büyük sıkıntı ve zorluklara karşı karşıyadır.

Bu zorluklar aşılabacaktır. Tek şart, TÜRK-İŞ'in birlik ve bütünlüğünün gözbebeğimiz gibi korunması, TÜRK-İŞ'in halkımızın öncüsü olma çizgisinin kararlı bir biçimde sürdürülmesi ve haklarımızı korumaya ve geliştirmeye kararlı olduğumuz dost düşmana tekrar tekrar duyurulması ve kanıtlanmasıdır.

Halkımızın öncüsü ve umudu TÜRK-İŞ, bu engelleri de aşacak güce ve inanca sahiptir.

Kurban Bayramının tüm ulusumuza ve çalışanlara sağlık, huzur ve mutluluk getirmesini dilerim.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU ANKARA'DA OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

B. Meral: "TÜRK-İŞ, ülkemizde huzuru bozmaması konusunda Hükümeti uyarmaktadır"

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 25 Nisan 1995 tarihinde Ankara'da toplandı. Başkanlar Kurulu'nun açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral konuşmasında şu görüşlere yer verdi:

"Başkanlar Kurulumuzun Değerli Üyeleri,

Basınıımızın ve Televizyon Kanallarının Değerli Çalışanları,

Hepinizi TÜRK-İŞ Yönetim Organları adına en derin saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Başkanlar Kurulumuzun 17-18 Mart Çanakkale toplantısının ardından olağanüstü olarak toplanmasının nedeni, Hükümetin IMF'ye verilen söz doğrultusunda, sosyal güvenlik alanında sigortalıların haklarını gaspetmeye yönelik girişimdir.

TÜRK-İŞ ülkemizde huzur isterken, Hükümet, bu ve benzeri tavırlarıyla, işçinin ve ülkenin huzurunu kaçırmak için büyük bir çaba içindedir.

Başkanlar Kurulumuz, bugünkü toplantısında, 14 Nisan 1995 günü Sayın Başbakan tarafından Meclis'e gönderilen yasa tasarılarını değerlendirecek ve haklarımızı gaspetme girişimlerine karşı izlenecek yolu belirleyecektir.

ANAP iktidarı döneminde, 25 Aralık 1985 günü kabul edilen yasayla, emekliliğe hak kazanma şartları ağırlaştırılmış. Bugün iktidarda bulunanlar da, bu dönemde bizleri ziyaret etmişler, ANAP'ın tutumunu sert biçimde eleştirmişlerdi.

DYP ve SHP, 1991 genel seçimleri öncesinde yapılan toplantılarda, alınan bu hakkımızı geri verecekleri vaadinde bulundular. Koalisyon Hükümeti de, 20 Şubat 1992 tarihinde kabul edilen bir yasayla, ANAP'ın uygulamasını sona erdirdi.

Ardından, IMF ve Dünya Bankası devreye girdi. Dünya Bankası, Sosyal Sigortalar Kurumu'nun da özelleştirme kapsamına alınmasını istemeye başladı.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun verdiği sağlık hizmetlerinin son derece yetersiz olduğu ve ilaç temininde zorlukların devam ettiği bir dönemde, bunların dü-

zeltilmesi beklenirken, SSK hastanelerinin Kurum'un elinden alınarak birer işletme haline getirilmesi ve özelleştirilmesi gündeme getirildi.

Başkanlar Kurulu tarafından Meclis'e sunulan tasarı yalnızca yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları değil, daha birçok başka açılardan da sigortalıların aleyhinedir.

Yasa tasarı ile, çoğunluk esasına dayalı bazı gelenekler dolaylı olarak ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 11 Nisan 1995 günü TÜRK-İŞ'e ilettiği kanun tasarı ile Bakanlar Kurulu'nun Meclis'e sunduğu tasarı arasında da büyük fark vardır.

Bakanlığın 11 Nisan günlü tasarısında, emekliliğine 8 yıl ve daha az süre kalanlar, yaş sınırının kapsamı dışında tutuluyordu. Ayrıca, erkekler için öngörülen prim ödeme gün sayısı 7800 idi.

Halbuki Başkanlar Kurulu'ndan çıkan tasarıda, emekliliğine 4 yıl ve daha az süre kalanlar yaş sınırının kapsamı dışında tutulmaktadır. Erkekler için öngörülen prim ödeme gün sayısı da 9 bin'e çıkarılmaktadır.

Avrupa ülkelerinde ortalama ömür 73 ile 75 arasında değişmektedir. Bu ülkelerde erkekler emekli olduktan sonra 10-15 yıl daha yaşayabilmektedir.

Türkiye'de erkeklerin ortalama ömrü 64 yıldır. Çok zor şartlarda 60 yaşında emekli olan bir işçinin 64 yaşına ulaşması bile çok zordur.

Ayrıca, çalışanların büyük bir bölümünü oluşturan muvakkat, mevsimlik ve geçici işçilerin emeklilik hakları, bu tasarıyla yasalaşması durumunda, otomatikman ortadan kaldırılmaktadır.

TÜRK-İŞ, mezarda emekliliğe karşıdır. Hükümetin, IMF'nin istekleri doğrultusunda bu tasarıyla yasalaşması için ısrarlı davranması durumunda, TÜRK-İŞ her türlü meşru ve demokratik eyleme hazırdır.

TÜRK-İŞ bu konuda ilk meşaleyi 30 Nisan günü İzmir'de yakacaktır. Bu mitingle ilgili her türlü hazırlık tamamlanmıştır.

TÜRK-İŞ yıllardır iş güvencesi ve işsizlik sigortası talep etmektedir. Bakanlar Kurulu bu konularda da kanun tasarılarını Meclis'e sunmuştur. Ancak Hükümet samimi değildir. Bu tasarıların hazırlanması sırasında TÜRK-İŞ ile en ufak bir görüşme bile yapılmamıştır. Hükümet, bu içi boş tasarıları kullanarak, sosyal sigorta alanındaki haklarımızı ortadan kaldırmayı amaçlayan tasarıya karşı tepkimizi yumuşatmaya çalışmaktadır. TÜRK-İŞ bu oyuna gelmeyecektir.

Hükümetin özelleştirmeyle neyi amaçladığı, HAVAS işyerlerindeki özelleştirmeyle bir kez daha ortaya çıkmıştır. Halkımız TÜRK-İŞ'in bu konuda da öncülük görevini yerine getirmesini beklemektedir.

TÜRK-İŞ, dün olduğu gibi bugün de halkımızın umudu olmaya devam etmektedir. Soma'da ve Elbistan'da "sat-kapat-kurtul" mantığı olan özelleştirmeye karşı TÜRK-İŞ'e bağlı Türkiye Maden

İş Sendikamızın öncülüğündeki büyük mitinglerde halkımızın işçilere ve Sendikalarımıza verdiği candan destek, bunun küçük bir örneğidir.

Değerli Başkanlar,

Hükümetin kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde izlediği yol da ülkemizin ve işçilerin huzurunu kaçırmaya doğru gidiyordur. Hükümetin bu konudaki tutumu, özel sektörde de sorunlarımızı artırmakta, haklarını korumak isteyen işçilerin ve sendikaların greve gitmesine neden olmaktadır.

TÜRK-İŞ, kamu kesiminde 1995 yılı toplu sözleşme görüşmelerinde satınalma gücümüzün korunmasına yönelik bir çizgi belirlemiştir.

Hükümetin verdiği yetkiyle hareket eden kamu işveren sendikaları ise, yıllardır kamu kesimi toplu sözleşmelerine yerleşmiş bazı idari maddeleri bile değiştirmeye, bu konularda 12 Eylül sonrasında Yüksek Hakem Kurulu'nda bile dokunulmayan haklarımızı gaspetmeye çalışmaktadır.

Hükümet, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasansı'na koyduğu ve ancak 26 Kasım Büyük Yürüyüşümüz sonucunda geri almak zorunda kaldığı bazı düzenlemeleri, toplu sözleşme masasında karşınıza çıkartma niyetindedir.

TÜRK-İŞ attığı tüm adımlarda halkımızın huzurunu, ülkemizin bütünlüğünü ve çıkarını ön planda tutmuştur. Ancak, özellikle belirtiyorum ki, Hükümetimiz TÜRK-İŞ'in bu sorumlu tutumunu anlamamış, takdir edememiştir.

1994 yılında ülkemizde işçi sınıfı önemli fedakarlıklarda bulunmuştur. Ancak bu fedakarlıklarımız işçiye, memura, emekliye, işsiziye, küçük esnaf ve sanatkara ve köylüye yarar sağlamamış, fedakarlığımızla sağlanan kaynaklar iç ve dış borçların ödenmesinde kullanılmıştır.

TÜRK-İŞ, ülkemizde huzuru bozması konusunda Hükümeti uyarmaktadır.

Hükümetimiz, IMF'nin ve uluslararası tekelci sermayenin isteklerini ön planda tutarsa, işçinin, memurun, emeklinin, işsiz, küçük esnaf ve sanatkarın, köylünün, özetle ülkemizin ve halkımızın sorunlarının üzerine yeni sorunlar yaratmaya devam ederse, halkımızın umudu olan TÜRK-İŞ, Hükümetin bu yanlış ısratlarının düzeltilmesi için gerektiğinde Türkiye genelinde meşru ve demokratik eylemleri gündeme getirecektir.

Bu nedenle, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu

lu olarak, ülkemizin ve halkımızın sorunlarını aza indirme konusunda tüm Teşkilatımızın uğraşısının ve mücadelesinin daha da hızlandırılmasını istiyoruz.

Başkanlar Kurulu toplantımızın ülkemize, tüm çalışanlara, işçi sınıfımıza ve TÜRK-İŞ'e hayırlı ve uğurlu olması dileğiyle, en derin saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

"MEZARDA EMEKLİLİĞE HAYIR" MİTİNGİ YAPILDI

BAYRAM MERAL : "TÜRK-İŞ mezarda emekliliğe izin vermeyecektir"

TÜRK-İŞ'in, çalışanların emeklilik yaşının yükseltilmesine ilişkin yasa taslağını protesto etmek için 30 Nisan 1995 tarihinde İzmir'de düzenlediği "Mezarda Emekliliğe Hayır" mitingine binlerce işçi katıldı. Cumhuriyet Meydanı'nda gerçekleşen Mitingde bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL

"SSK Yasa Tasarısı bu haliyle Meclise gelirse, üretimden gelen güç kullanılacak genel eylem yapılacaktır" dedi.

Meral, mitingde şu konuşmayı yaptı:

TÜRK-İŞ 1986 yılı Şubat ayında İzmir'de bir miting yapmıştı. O günlerde, büyük baskılar aşılacak yapılan bu mitingün amaçları neydi?

1985 yılı sonunda ANAP tarafından kabul edilen ve emeklilik haklarımızı kısıtlayan bir yasayı protesto ediyorduk. Bu protestomuzda yanımızda bugünün iktidar partileri de vardı. 12 Eylül sonrasında, sendikal hakların kullanılamadığı koşullarda uygulanan ve başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halkımızı yoksulluğa sürükleyen 24 Ocak istikrar tedbirlerinin kaldırılmasını istiyorduk. 12 Eylül sonrasında anti-demokratik mevzuatının değiştirilmesini talep ediyorduk. Yüksek Hakem Kurulu'nun askeri yönetim döneminde toplu sözleşmelerimizden çıkarttığı önemli haklarımızı geri istiyorduk.

1986 yılındaki İzmir mitingü TÜRK-İŞ'in mücadelesinde önemli bir dönüm noktasıdır. İzmir işçisi, 1986 yılındaki başarılı mücadelesiyle, 1989 bahar eylemlerinin hazırlanmasına önemli katkılarda bulunmuştur.

ANAP Hükümeti, o yıllarda TÜRK-İŞ'in iyiniyetli çağlarına cevap vermedi. Sıkıntılarımıza gözlerini ve kulaklarını tıkadı. Biz de, önce iki referandumda ANAP'ın karşısında tavır aldık, daha sonra da 1989 Mart yerel seçimlerinde ve 1991 Kasım genel seçimlerinde ANAP'a oy verilmemesi kampanyalarını açtık. ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, TÜRK-İŞ'in bir toplantısında, TÜRK-İŞ'le kapışmanın kendileri açısından nasıl olumsuz sonuçlar doğurduğu

"Mezarda Emekliliğe Hayır" mitingine binlerce işçi katılarak siyasi iktidarı protesto etti.

nu açıkça ifade etmiştir. ANAP 1989 ve 1991 seçimlerinde büyük bir yenilgi yaşadıysa, bunda TÜRK-İŞ'in büyük bir rolü olmuştur.

Değerli Arkadaşlarım,

Türkiye bugün tarihinin en büyük ekonomik ve toplumsal bunalımını yaşamaktadır. Hükümet, 5 Nisan kararlarıyla, bunalımından çıkışın yükünü çalışanların sırtına yığmaya çalışmaktadır. İş olmayana iş, aş olmayana aş vaad edenlerin iktidarda olduğu dönemde, işsizlik alabildiğine artmış, enflasyon yılda yüzde 127,7 düzeyine tırmanmıştır.

Ülkemizi 12 Eylül Anayasası ile yönetmek ayıbından söz edenlerin iktidarda olduğu dönemde, Özel Dedektiflik Yasası Meclis'ten geçirilmiş, İl İdaresi Yasası'nda ve Terörle Mücadele Yasası'nda anti-demokratik düzenlemeler yapılmak istenmiştir. 12 Eylül Anayasası ve anti-demokratik mevzuatı hala yürürlüktedir. Mevzuatımız, onaylanan İLO Sözleşmelerine uygun hale hala getirilmemiştir. Tüm sendikalar ve özellikle de kamu çalışanları sendikaları üzerindeki anti-demokratik baskılar sürmektedir. TÜMTİS ve Deri-İş Sendikamız, bazı yeni işyerlerinde çok büyük baskıları ve saldırıları göğüsleyerek örgütlenebilmiştir. Sendikalaşan işçiler işten atılmaktadır. Sendikaların televizyon ve radyo kurmaları yasaklanmıştır. THY grevi ertelenmiştir. HAVAŞ işyerindeki grevci işçilere baskı yapılmış, işyerinde yasadışı bir biçimde işçi çalıştırılmış, grevin kınınması için her türlü girişimde bulunulmuştur.

Türkiye yoksullaştırılmıştır. Milli gelir 1994 yılında yüzde 6 oranında küçülmüştür. Kişi başına milli gelir yüzde 8 oranında azalmıştır. IMF'yi ve bir avuç sermayeden memnun etmeye çalışan Hükümet, halkımızı yoksullaştırmıştır. Memur aylıkları 1994 yılında üçte bir oranında azalmıştır. Asgari ücret ayda 65 dolarıdır. 2 milyon SSK emeklisinin, 1 milyon Emekli Sandığı emeklisinin 1994 yılında satınalma güçleri üçte bir oranında düşürülmüştür.

Halkımız böylesine yoksullaştırırken, "sat-kapat-kurtul" biçiminde uygulanan bir özelleştirmeyle, kamu malları yağmalanılmak istenmektedir. Taşeronlaşma ve ormancılıkta vahidi fiyatla çalıştırma yaygınlaşmaktadır. İşçi çıkartmalar, zorunlu emeklilik, yerli ve yabancı kaçak işçi çalıştırma, bordroda düşük ücret gösterme, çalışanları süreyi SSK'ya eksik bildirme gibi uygulamalar yaygınlaşmakta, Hükümet bu konudaki sorumluluklarını ve yu-

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Üyelerinin de Katıldığı Yürüyüş, Cumhuriyet Meydanı'na Kadar Sürdü

kümlülüklerini yerine getirmekten kaçınmaktadır. Türkiye giderek bir küçük işletmeler ülkesi haline gelmektedir. SSK verilerine göre, Türkiye'deki 610 bin işyerinin 571 bininde 10'dan az sayıda sigortalı çalışmaktadır. Hükümet, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarı'sında da

IMF'nin istekleri doğrultusunda hareket etmiştir. Sermaye ve servet sahiplerinden vergi toplamayan Hükümet, devletin giderlerini karşılayabilmek için devletin mal varlığını ucuz-pahalı demeden elden çıkarmayı ve yüksek faizle borçlanmayı seçmiştir.

Bu sorunlarımız, 1995 yılı sonunda Avrupa Birliği ile gümrük birliğine girilmesiyle daha da artacaktır. 1995 yılı sorunlarla dolu geçecektir. İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi olduğu kadar, tüm halkımız ve ülkemiz açısından da, 12 Eylül döneminde daha zor günler yaşanmaktadır ve yaşanacaktır.

Hükümet, IMF'nin istekleri doğrultusunda, ücretlerimizin satınalma gücünü düşürmeye çalışmaktadır. Hükümet, IMF'nin istekleri doğrultusunda, toplu sözleşmelerimizde 12 Eylül döneminde Yüksek Hakem Kurulu tarafından bile dokunulmayan bazı haklarımızı ortadan kaldırmaya, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısından Büyük Yürüyüşümüz sonucunda çıkartmak zorunda kaldığı bazı hükümleri toplu sözleşmelerde uygulamaya çalışmaktadır. Hükümet, IMF'ye verilen söz doğrultusunda, sosyal sigorta haklarımızı ortadan kaldırmak, bizleri mezarda emekli yapmak istemektedir.

Halbuki işçiler 1994 yılında yeterince fedakarlık yapmıştır.

1994 yılında ikramiyelerimiz, fazla mesai ücretlerimiz, seyyar görev tazminatlarımız, harcırahlarımız aylar sonra ödendi. İkramiye ödeme tarihleri geriye alınarak, düşük yevmiye üzerinden ödeme yapıldı. Kıdem tazminatı alacaklarımız geciktirildi. Zorunlu tasarruf nemalanı geç ödendi. Geç yapılan her ödemeye, enflasyona bağlı olarak, önemli kayıplar yaşadık. Hükümet, zorunlu tasarruf fonundaki dövize endeksli tahvilleri, dövizin artması sonrasında, eski döviz kuru üzerinden Türk Lirasına çevirerek, trilyonlarca liramıza el koydu. Aylık vergi iadesi uygulaması kaldırıldı. Hükümet, Cumhuriyet tarihinde ilk defa, altına imza attığı metni inkar etmeye çalıştı; toplu sözleşmelerin son dilim zamlarını uygulamamaya çalıştı; zamların uygulanması geç ödendi.

Bu fedakarlıklarımız sonucunda yaratılan kaynaklar işçiye, memura, emekliye, işsize, küçük esnaf ve sanatkara ve köylüye yaramadı; ev kadınına, öğrenciye, hastaya yaramadı. Bu fedakarlıklarımızla yaratılan kaynaklarla batacak bankalar kurtarıldı, birilerine krediler açıldı, iç ve dış borçların anapara ve faizleri ödendi.

Hükümet, sosyal sigorta haklarınıza büyük darbeler indiren yasa değişikliği tasarısını bu koşullarda gündeme getirdi.

Hükümetin 14 Nisa 1995 günü Meclis'e gönderdiği bu yasa tasarısı ile, sosyal sigorta haklarımız gaspedilmek istenmektedir.

Elimizden alınmak istenen ilk hak, emekliliğe hak kazanma konusundadır. Bugünkü uygulamaya göre, erkek bir sigortalının emekliliğe hak kazanabilmesi için 25 yıl sigortalı olması ve SSK'ya en az 5000 gün prim ödemiş olma şartı aranmaktadır. Kadın sigortalılar için aranan şart ise 20 yıl sigortalılık ve 5000 gün prim ödenmesidir.

Hükümetin tasarısı yasalasarsa, emekliliğe hak kazanabilmek için bir de yaş şartı getirilmektedir. Tasarıya göre, erkekler 60, kadınlar 55 yaşında emekliliğe hak kazanabilecektir. Bu yaşlara ulaşılmanın ayrıca erkekse 9000 gün, bayansa 7200 gün prim ödemiş olması da gerekmektedir. Bunun anlamı, erkeklerin aralıksız 25 yıl, bayanların aralıksız 20 yıl çalışmalarıdır. Her yıl 4 ay çalışan bir mevsimlik veya geçici işçinin emekliliğe hak kazanabilmesi için 75 yıl çalışması gerekmektedir.

Hükümet, emekliliğine dört yıl ve daha az kalanlar için yaş şartı getirmemektedir. Ancak bu kişilerin ödemelerin gereken prim miktarı da artırılmaktadır.

Avrupa'da ortalama ömür 73-75 yıl civarındadır. Uluslararası kuruluşların yaptıkları açıklamalara göre, Türkiye'de erkeklerin ortalama ömrü 64 yıldır. İşçilerin ağır çalışma koşulları dikkate alındığında, 60 yaşında emekli olabilmek, mezarda emeklilik anlamına gelmektedir.

Bugünkü uygulamaya göre, işe başlayan bir sigortalı aynı gün viziye kağıdı alabilir ve SSK'nın sağlık hizmetlerinden yararlanabilir. Hükümetin tasarısı yasalasarsa, işe giren işçi ancak 4 ay geçtikten sonra viziye çıkabilecek, ilaç alabilecek, diğer sağlık hizmetlerinden yararlanabilecektir. Buna göre, yılda 4 aydan az çalışan bir işçi SSK'nın sağlık yardımlarından yararlanamayaca-

cak, viziteye çıkamayacak, ilaç alamayacaktır.

Bugünkü uygulamaya göre, hastalanan işçinin geçici işçöremezlik ödeneğinden yararlanabilmesi için 120 gün prim ödemiş olması gerekmektedir. Yeni tasarı ile bu süre 240 güne çıkarılmaktadır.

Bugünkü uygulamaya göre, sigortalının yakınlarının SSK sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesi için sigortalının 120 gün prim ödemiş olması gerekmektedir. Tasarı yasalasarsa, bu süre 240 güne (8 aya) çıkarılmaktadır. Buna göre, işçilerin büyük bir bölümünün yakınlarının SSK sağlık hizmetlerinden yararlanmaları da imkansız hale getirilmektedir.

Bugünkü uygulamaya göre, aylık brüt gelirimizin yalnızca 8 milyon 146 bin lirası üzerinden sosyal sigorta primi kesilmektedir. Tasarı yasalasarsa, SSK'nın bize sağladığı yararlar da hiçbir artış olmadan, 20 milyon 869 bin lira üzerinden sosyal sigorta primimiz kesilecektir.

Bugünkü uygulamaya göre, sigortalılar muayene ücreti ödememektedir. Tasarı yasalasarsa sigortalılardan da muayene ücreti alınacaktır. Ağır, yıpratıcı ve zehirleyici işlerde çalışan işçilerden kesilen sigorta prim oranı ise 1 puan artırılmaktadır.

Tasarı yasalasarsa, askerlik borçlanması için ödenen miktar asgari ücrete bağlanarak artırılabilecek ve 2 yıllık ödeme süresi 6 aya indirilecektir.

Bugünkü uygulamaya göre, 5 yıldan beri sigortalı olan veya toplam 1800 gün prim yatırmış bir işçi, sakatlanırsa, kendisine aylık bağlanmaktadır. Tasarı yasalasarsa, 10 yıldan beri sigortalı veya toplam 2400 gün prim yatırmış olanlar bu haktan yararlanabilecektir.

Tasan yasalasirsa, hastalik halinde saglanan iyilestirme aracilarinin bedelinin bir bolumu sigortalidan alınacaktır. SSK Yönetim Kurulu sigortalinin ilaç bedeline katilim payini artirabilecektir.

Diğer taraftan, Hükümet, bizim ödediğimiz primlerle kurulan SSK hastanelerine el koymak ve bunları özelleştirmek istemektedir.

Tasan bu biçimiyle yasalasirsa, ormançilik, tarım, gıda, inşaat, şeker, enerji ve diğer bazı işkollarındaki mevsimlik, muvakkat veya geçici işçilerin, taşeron işçilerinin, kaçak çalıştırılan işçilerin, çalıştığı süre SSK'ya eksik bildirilen işçilerin emekli olma hakları fiilen ortadan kalkmaktadır.

Sayın Başbakan, bu tasarının yasalasması için IMF'ye söz verdiğini söylemektedir. Halkımıza verilen sözler mi önemlidir, IMF'ye verilen sözler mi?

Hükümet bir taraftan zorunlu emeklilik uygulayarak işyerlerinden işçi emekli etmektedir, diğer tarafta mezarda emeklilik uygulamasını gündeme getirmektedir.

Hükümet, bütün bu davranışlarının nedeni olarak SSK'nın içinde bulunduğu zor durumu göstermektedir.

SSK'nın bugün içinde bulunduğu bunalımın sorumlusu kesinlikle işçiler değildir.

SSK'yı,

- İşçiden kesilen primleri ve işverenlerin ödemesi gereken primleri işverenlerden toplamayan ve SSK alacaklarının 50 trilyon lira düzeyine ulaşmasına yol açanlar;
- Toplanan primleri sigortalılara hizmet sağlamada veya verimli yatırımda kullanmayan, çok düşük faizle devlete borç verenler;
- Devletin ödemesi gereken sosyal yardım zammını SSK'nın omuzlarına yükleyenler;
- Devletin yapması gereken katkıyı SSK'dan esirgeyenler;
- Kaçak işçiliği önlemeyenler;
- SSK'nın prim alacaklarının faizlerini affedenler;
- SSK'nın alacaklarını taksitle bağlayanlar;
- SSK'nın alacaklarını taksitle bağlayanlar;
- SSK'nın gayrimenkullerini bazı kişilere çok düşük bedellerle kiralayınlar;
- BAĞ-KUR'lulara SSK'dan emekli olma imkanı tanıyanlar;

- SSK'yı siyasi amaçlarla ve bazı özel kişi ve şirketlerin çıkarları için kullananlar;
- Borçlanma yoluyla birçok kişiye haksız yere emekli olma yolunu açanlar;
- Özel sandıkların yükünü SSK'ya yıkanlar;
- Halka parasız sağlık hizmeti veremeyenler ve ağır hastaların sigortalanarak SSK'dan medet ummalarına sebep olanlar;
- SSK'ya ilişkin yasalara SSK Yönetim Kurulu'na haber bile vermeden değiştirenler;
- SSK Genel Kurulunu işlevsiz hale getirenler;
- SSK'yı özelleştirmek için SSK'yı başarısız kılmaya çalışanlar;
- SSK'ya yeterli personel temin etmeyenler, yeterli yatırım yapmayanlar batırdı.

Bu koşullarda TÜRK-İŞ'in talebi nedir? Alternatif önerisi nedir?

TÜRK-İŞ önce bu tasarının geri çekilmesini, sosyal güvenliğin finansmanına katkıda bulunmalıdır. SSK, özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalıdır. Türkiye'de 4 milyon dolayında kaçak işçi olduğu tahmin edilmektedir. Kaçak işçilik, bordroda düşük ücret gösterme, çalışılan gün sayısını eksik gösterme uygulamaları engellenmelidir. SSK primleri düzenli olarak toplanmalı, faizler affedilmemelidir, alacaklar taksitle bağlanmamalıdır. SSK'nın yatırımları ve personeli artırılmalı, sunulan hizmetin kalitesi yükseltilmelidir.

TÜRK-İŞ 40 yaşında emekliliğe karşıdır. Ancak bu tasarı gündeme getirilen mezarda emekliliğe de izin vermeyecektir.

TÜRK-İŞ ne yapacaktır?

TÜRK-İŞ sorun yaratmaya çalış-

mamaktadır. TÜRK-İŞ, IMF'ye verilen sözler doğrultusunda yaratılan bir sorunu ve bunun yolaçtığı huzursuzluğu gidermeye çalışmaktadır.

Bugün hepimizin katılımıyla gerçekleştirilen Mezarda Emekliliğe Hayır mitingi, ilk meşaledir. Başkanlar Kurulumuzun aldığı karar uyarınca, tasarının Meclis Komisyonlarında görüşülmesi sırasında istediğimiz değişiklikler yapılmazsa, Rize ve Ankara'da mitingler gündeme gelecektir. Tasarı bu haliyle Meclis'e inerse, üretimden gelen güç kullanılacak, genel eylem yapılacaktır. Eğer Meclis'teki görüşmeler sırasında tasarının yasalasma tehlikesi doğarsa, daha uzun süreli genel eylemler gündeme gelecektir.

TÜRK-İŞ halkımızın öncüsüdür; halkımızın umududur. TÜRK-İŞ, bağlı örgütler ve üyelerimiz sosyal güvenlik gibi son derece önemli bir konuda, halkına karşı sorumluluğunu yerine getirecektir.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs ise, yarın tüm yurttan ve özellikle de İzmir Cumhuriyet Meydanında ve İstanbul'da Kadıköy İskele Meydanında bu anlayışla kutlanacaktır. Yarın meydanları dolduracak, kapalı salon toplantılarına katılacak veya işyerlerinde toplanarak Ekonomik ve Demokratik Taleplerimiz Bildirgelerini okuyacak milyonlarca işçi ve memur, özellikle sosyal sigortalar yasasını antidemokratik bir biçimde değiştirerek, haklarımızı gaspetmek isteyenleri kınayacaktır.

Bu haklı ve meşru mücadelemizde de başanlı olacağımız inancıyla, hepinize en derin saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

SOSYAL SİGORTA HAKLARIMIZ

Hükümetin 14 Nisan 1995 günü Meclis'e gönderdiği bir yasa tasarısı ile, sosyal sigorta haklarımız gaspedilmek istenmektedir.

Elimizden alınmak istenen ilk hak, emekliliğe hak kazanma konusundadır. Bugünkü uygulamaya göre, erkek bir sigortalının emekliliğe hak kazanabilmesi için 25 yıl sigortalı olması ve SSK'ya en az 5000 gün prim ödemiş olma şartı aranmaktadır. Kadın sigortalılar için aranan şart ise 20 yıl sigortalılık ve 5000 gün prim ödenmesidir.

Hükümetin tasarısı yasalaşırsa, emekliliğe hak kazanabilmek için bir de yaş şartı getirilmektedir. Tasarıya göre, erkekler 60, kadınlar 55 yaşında emekliliğe hak kazanabilecektir. Bu yaşlarda ulaşanların ayrıca erkekse 9000 gün, bayansa 7200 gün prim ödemiş olması da gerekmektedir. Bunun anlamı, erkeklerin aralıksız 25 yıl, bayanların aralıksız 20 yıl çalışmalarıdır. Her yıl 4 ay çalışan bir mevsimlik veya geçici işçinin emekliliğe hak kazanabilmesi için 75 yıl çalışması gerekmektedir.

Hükümetin, emekliliğine dört yıl ve daha az kalanlar için yaş şartı getirmemektedir. Ancak bu kişilerin ödemeleri gereken prim miktarı da artırılmaktadır. Örneğin,

19 yıl sigortalı olan bayan işçinin emekli olabilmesi için ödemesi gereken prim gün sayısı 5000'den 5300'e çıkarılmaktadır. 21 yıldır sigortalı olan bir erkek işçinin emekli olabilmesi için gerekli prim gün sayısı 5000'den 6750'ye yükseltilmektedir.

Avrupa'da ortalama ömür 73-75 yıl civarındadır. Uluslararası kuruluşların yaptıkları açıklamalara göre, Türkiye'de erkeklerin ortalama ömrü 64 yıldır. İşçilerin ağır çalışma koşulları dikkate alındığında, 60 yaşında emekli olabilmek, mezarda emeklilik anlamına gelmektedir. Özellikle mevsimlik, geçici veya muvakkat işçilerin, taşeron işçilerinin, tarım ve orman işçilerinin, işten çıkarılanların, küçük işyerlerinde çalışan işçilerin emeklilik hakları bu tasarı ile ortadan kaldırılmaktadır.

Bugünkü uygulamaya göre, işe başlayan bir sigortalı aynı gün vizite kağıdı alabilir ve SSK'nın sağlık hizmetlerinden yararlanabilir. Hükümetin tasarısı yasalaşırsa, işe giren işçi ancak 4 ay geçtikten sonra viziteye çıkabilecek, ilaç alabilecek, diğer sağlık hizmetlerinden yararlanabilecektir. Buna göre, yılda 4 aydan az çalışan bir işçi SSK'nın sağlık yardımlarından yararlanamayacak,

viziteye çıkamayacak, ilaç alamayacaktır.

Bugünkü uygulamaya göre, hastalanan işçinin geçici işgöremezlik ödeneğinden yararlanabilmesi için 120 gün prim ödemiş olması gerekmektedir. Yeni tasarı ile bu süre 240 güne çıkarılmaktadır.

Bugünkü uygulamaya göre, sigortalının yakınlarının SSK sağlık hizmetlerinden yararlanabilmesi için sigortalının 120 gün prim ödemiş olması gerekmektedir. Tasarı yasalaşırsa, bu süre 240 güne (8 aya) çıkarılmaktadır. Bu göre, işçilerin büyük bir bölümünün yakınlarının SSK sağlık hizmetlerinden yararlanmaları da imkansız hale getirilmektedir.

Bugünkü uygulamaya göre, aylık brüt gelirimizin yalnızca 8 milyon 146 bin lirası üzerinden sosyal sigorta primi kesilmektedir. Tasarı yasalaşırsa, SSK'nın bize sağladığı yararlar da hiçbir artış olmadan, 20 milyon 869 bin lira üzerinden sosyal sigorta primimiz kesilecektir.

Bugünkü uygulamaya göre, sigortalılar muayene ücreti ödememektedir. Tasarı yasalaşırsa sigortalılardan da muayene ücreti alınacaktır. Ağır, yıpratıcı ve zehirleyici işlerde çalışan işçi-

NASIL GASP EDİLMEK İSTENİYOR

lerden kesilen sigorta prim oranı 1 puan artırılmaktadır.

Tasarı yasalaşırsa, askerlik borçlanması için ödenen miktar asgari ücrete bağlanarak artırılabilecek ve 2 yıllık ödeme süresi 6 aya indirilecektir.

Bugünkü uygulamaya göre, 5 yıldan beri sigortalı olan veya toplam 1800 gün prim yatırmış bir işçi, sakatlanırsa, kendisine aylık bağlanmaktadır. Tasarı yasalaşırsa, 10 yıldan beri sigortalı olan veya toplam 2400 gün prim yatırmış olanlar bu haktan yararlanabilecektir.

Tasarı yasalaşırsa, hastalık halinde sağlanan iyileştirme araçlarının bedelinin bir bölümü sigortalıdan alınacaktır. SSK Yönetim Kurulu sigortalının ilaç bedeline katılım payını artırabilecektir.

Diğer taraftan, Hükümet, bizim ödediğimiz primlerle kurulan SSK hastanelerine el koymak ve bunları özelleştirmek istemektedir.

Tasarı bu biçimiyle yasalaşırsa, işçilerin çok büyük bir bölümünün emekliliğe hak kazanması imkansız olacaktır.

SSK'yı bunalıma biz sokmadık. İşçi ve işverenin ödediği primlerle kurulan ve işletilen SSK, Hükümetler tarafından yönetildiği için bu bunalıma itilmiştir.

Hükümetler, sosyal sigorta primlerini toplamayarak, faizleri affederek, alacakları taksitde bağlayarak, toplanan paraları düşük faizle devlete borç vererek, SSK'nın yapabileceği işleri vakıflara ve özel hastanelere yaptırarak ve SSK'yı kasıtlı olarak batırmak istemesine bir biçimde yöneterek, bu bunalımı yaratmışlardır.

TÜRK-İŞ, SSK'nın bunalımdan kurtulmasını, sigortalılara kaliteli bir hizmet sunmasını, emeklilerin, dul ve yetimlerin insanca yaşama koşullarına kavuşmalarını istemektedir.

Bunun için;

- Hükümet SSK'dan elini çekmelidir. Devlet, bütün Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, SSK'ya para yardımında bulunmalıdır. SSK özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalıdır. SSK'nın geleceğini SSK'ya yük olmaktan başka yaranı olmayan Hükümetler değil, işçi ve işveren temsilcileri belirlemelidir.

- Kaçak işçilik önlenmeli, prim ödeyen sigortalı sayısı artırılmalıdır.

- Sigorta primleri işverenlerden düzenli olarak toplanmalıdır.

- SSK'nın yatırımları ve personeli artırılmalı, sunulan

hizmetin kalitesi yükseltilmeli, SSK'nın başka kuruluşlara bağımlılığı azaltılmalıdır.

Hükümet, "IMF'ye söz verdik" yerine, "İşçilere ve sendikalara söz verdik" anlayışıyla hareket etmelidir.

Bu değişikliklerden yalnızca sendikalı işçiler değil, halkımızın büyük bir bölümü zarar görmektedir. Sigortalıların bakmakla yükümlü oldukları yakınları, emekliler, dul ve yetimler ve yarın işyerlerine girecek olan bugünün işsizleri bu tasarıya karşıdır.

Sosyal sigorta haklarımız gaspedilirse, sıra memurların ve sözleşmeli personelin Emekli Sandığı'na küçük esnaf ve sanatkarın BAĞ-KUR'una da gelecektir.

Bu tasarı geri çekilmelidir. Halkımızın öncüsü ve umudu olan TÜRK-İŞ, sosyal devlet anlayışını yok eden bu girişime kesinlikle çıkmaktadır. Vatandaşımız devlete sahip çıkmaktadır, devlet de vatandaşla sahip çıkmalıdır. Hükümetin bu tavrının sürmesi durumunda, TÜRK-İŞ, tüm halkımızın, işçi ailelerinin, emeklilerin, dul ve yetimlerin katıldığı meşru ve demokratik eylemlerle bu yanlışlığı düzeltmeye kararlıdır.

"5 NİSAN EKONOMİK İSTİKRAR TEDBİRLERİ VE SONUÇLARI" SEMPOZYUMU YAPILDI

MERAL : Demokratik Bir Toplumsal Mutabakata Dayalı, Uzun Vadeli Yapısal Programları Tartışmaya Hazırız"

TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen "5 Nisan Ekonomik İstikrar Tedbirleri ve Sonuçları" konulu sempozyum 5 Nisan 1995 günü TÜRK-İŞ Salonu'nda yapıldı. Kalabalık bir izleyici topluluğunun izlediği sempozyuma, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Anavatan Partisi Genel Başkanı Mesut Yılmaz, Devlet Bakanı Aykon Doğan, Devlet Bakanı Algan Hocaloğlu, Devlet Bakanı Aysel Baykal, Çevre Bakanı Rıza Akçalı, TİSK Genel Başkanı Refik Baydur, TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların yöneticileri ve çok sayıda konuk katıldı.

Sempozyumun açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL şunları söyledi:

"Değerli Konuklar,

Basınınızın ve Televizyon kanallarının Değerli Çalışanları,

TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen "5 Nisan Ekonomik İstikrar Tedbirleri ve Sonuçları" konulu Sempozyuma hoş geldiniz. Hepinizi TÜRK-İŞ adına en derin saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. TÜRK-İŞ son yıllarda kamuoyunun gündemine ön sıralarda yer alan konularda düzenlediği sempozyumlara tartışmalara önemli katkılarda bulundu.

Önemli toplantılardan birini 24 Ocak 1994 günü düzenlemiştik. Bu toplantıda, yeni istikrar programlarının, yeni 24 Ocak'ların gündemde olduğunu belirtmiştim. Halkımızı, yeni 24 Ocak'lara, yeni 12 Eylül'lere karşı uyarmıştım. Başbakan Sayın Tansu Çiller ise aynı toplantıda yaptığı konuşmada, 24 Ocak kararlarıyla işçinin, çiftçinin ve memurun akıl

Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral

C.H.P. Genel Başkanı Hikmet Çetin

almaz biçimde ezildiğini kabul etmiş, 24 Ocak kararlarına hiçbir biçimde dönüş olmayacağını açıklamıştı.

Ne yazık ki, bizim uyarılarımız gerçekleşti. Hatta bazı çevreler, geçen yıl Şubat-Mart aylarında, Anayasanın 119. maddesine dayanılarak, ülke çapında olağanüstü hal ilan edilmesini bile savundular. DYP-SHP Koalisyon Hükümeti 5 Nisan 1994 günü bir İstikrar Programı

ilan etti. Aynı gün düzenlediğim basın toplantısında, bu programın IMF ve Dünya Bankası'nın istekleri doğrultusunda hazırlanmış olduğunu ve ülkemize ve halkımıza zarar vereceğini söyledim.

Son bir yıldaki gelişmeler değerlendirildiğinde, TÜRK-İŞ'in görüşlerinin doğru ve haklı olduğu bir defa daha ortaya çıkmaktadır.

Milli gelir 1994 yılında yüzde 6

oranında azaldı. Kişi başına milli gelir yılda 3007 dolardan 2192 dolara indi. Türkiye ekonomisi küçüldü. 1 Nisan 1993'ten 1 Nisan 1994'e kadar tüketici fiyatları yüzde 73,6 oranında artmıştı. 1 Nisan 1994'ten 1 Nisan 1995'e kadar ise fiyatlar yüzde 127,7 oranında yükseldi. Kamu kesiminde ve özel kesimde çok sayıda orta ve küçük ölçekli işyeri kapandı ve küçüldü. Kamu yatırımları sabit fiyatlarla yüzde 34,8 oranında azaldı. Tanıma verilen destek azalınca, köyden kente göç hızlandı. Güneydoğu ve Doğu Anadolu'da güvenlik nedeniyle boşaltılan köylerin halkı da kentlere göç etti. Bütün bu gelişmeler, işsizliği had safhaya çıkarttı. Yoksulluk arttı ve yaygınlaştı. TÜRK-İŞ'le görüşülmeden çıkarılan 4046 sayılı Özelleştirme Yasası ile özelleştirme konusu iyice kanşık hale getirildi. Devlete gerektiği gibi sahip çıkılmadı.

1994 yılında fiyatlar yüzde 125 oranında artarken, memurların aylıkları yalnızca yüzde 54 oranında artırıldı. Asgari ücret yüzde 67 oranında artırıldı. Emeklilerinin aylıklarına yalnızca yüzde 61 oranında zam yapıldı. Sendikasız işçi, memur, emekli, işsiz, küçük esnaf ve sanatkar ve köylüler için hayat çekilmez hale geldi. Hükümet, Türkiye tarihinde ilk defa, kamu kesiminde imzalanmış toplu iş sözleşmelerinin dördüncü dilim zammını vermemeye çalıştı. 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısında ise, 1956 yılından beri aksamadan ödenen ikramiyeler kaldırılmak istendi. Kamu kesiminde yüzbinlerce işçi memurlaştırılarak, birçok haktan mahrum bırakılmak istendi. Geçici işçilerin çalışma süreleri yılda 3 ay ile sınırlandırılmaya çalışıldı.

TÜRK-İŞ, bu dönemde, halkımıza ve vatanımıza yarar sağlayacağı umuduyla, birçok fedakarlığı kabul etti. Ancak, bunca fedakarlığa rağmen, 5 Nisan kararları ilan edilirken vaadedilen olumlu sonuç bir türlü alınmadı. TÜRK-İŞ ülkesini ve

vatanını herşeyin önünde düşünen bir kuruluş olmasaydı, böyle bir dönemde bu Hükümet ayakta kalamazdı, ülkemizde huzursuzluk ve kanşıklık artardı. Son bir yıl içinde işçiler birçok konuda fedakarlık yaptılar. Bugün geriye dönüp, işçinin fedakarlığının kime yaradığı sorusunu sormaya hakkımız var.

İşçi fedakarlık yapınca işsize iş bulundu mu? Memurun aylığı arttı mı? Emeklinin sıkıntısı azaldı mı? Küçük esnafa kredi verildi mi? Köylünün derdi azaldı mı?

Hayır. Tüm halkımızın fedakarlığı sayesinde, Türkiye'nin iç ve dış borçları aksamadan ödendi. Kısa vadeli ve çok yüksek faizli hazine bonolarıyla, küçük bir kesime, halkın sırtından trilyonlarca lira aktarıldı. Üreten değil, parasıyla para kazanma peşinde olan teşvik edildi.

Bu Hükümetin 5 Nisan İstikrar Programı'nın başansı olarak sunabileceği tek olumlu gelişme budur. Hükümet, iç ve dış borçları aksatmadan ödeyerek, IMF'yi ve Dünya Bankası'nı memnun etmiştir.

Ama bu arada işçi alacakları geciktirilmiştir. 6772 sayılı Yasa uyanınca ödenmesi gereken ikramiyelerin ödeme günleri ancak dün açıklanabilmektedir. İkramiye ödemelerinde yine gecikme söz konusudur. Mevsimlik veya geçici işçiler birçok kuruluştaki hala işbaşı yapmamıştır. THY grevi ertelenmiştir. Çeşitli işkollarında sendikacıların üzerindeki baskılar yoğunlaşmıştır. Kamu kesimi işveren sendikaların temsilcileri, 1995 kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde kesinlikle kabul edilemeyecek önerilerden söz etmektedir. IMF'nin isteklerine uyularak, bir

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz

TİSK Genel Başkanı Refik Baydur

Devlet Bakanı Aykon Doğan

Panlele katılan konuşmacılar

öncekidönemin satınalma gücünde meydana gelen kayıplar gözardı edilerek, bir sonraki dönemin enflasyon tahminine göre pazarlık yapılmak istenmektedir. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasası'nda öngörülen değişikliklere, emeklilikte işyerinden mezarlığa gidilecek bir düzenleme getirilmek istenmektedir.

İşten çıkarmalar, yerli ve yabancı kaçak işçi çalıştırma, zorunlu emeklilik, taşeronlaşma, ormancılıkta vahidi fiyatla iş yaptıрма gibi uygulamalar sürmektedir. Demokratikleşme konusunda somut adımlar atılmamıştır. Vaadler tutulmamıştır. Gümrük birliği ile birlikte, Türkiye'nin bir açık pazara ve ucuz işgücüne deposuna dönüşmemesi, işsizler ordusuna yeni işsizlerin katılmasının önlenmesi için hiçbir ciddi önlem alınmamıştır. Hükümet, IMF potentli

ve kısa vadeli yüzeysel tedbirlerden oluşan İstikrar Programlarıyla Türkiye'yi düze çıkaramazlar.

TÜRK-İŞ, toplumsal mutabakatla demokratik olarak biçimlenecek, kalıcı ve uzun vadeli bir yapısal program önermektedir. Bu programın temel unsurları, kamu kesiminde israfın ve yağmanın önlenmesi; haksız kazançların engellenmesi; kamu kuruluşlarının demokratik ve özerk bir yapıya kavuşturulması; kamu kesiminde yatırımların artırılarak teknolojinin geliştirilmesi; kamu bankalarındaki batık kredilerin üzerine gidilmesi ve gerekirse bu bankaların şeffaf bir biçimde özelleştirilmesi; üretime yönelik sermayenin teşvik edilmesi; vurguncu ve rantiyer sermayenin etkin bir biçimde denelenmesi ve vergilendirilmesi; kayıt-dışı gelirlerin denetim altına alınarak

vergilendirilmesine herkesin gücü oranında vergi ödemesinin sağlanmasıdır. Özel sektörün uygulamalarının, ülkemizin, halkımızın ve devletimizin çıkarları doğrultusunda demokratik biçimde denetlenmesi de zorunludur.

TÜRK-İŞ, ülkemizin ve halkımızın çıkarlarını herşeyin önünde tutmaktadır. Ülkemizin bugünkü bunalımından sağlıklı bir biçimde çıkabilmesi için işçi kuruluşları, işveren, hükümet, muhalefet partileri, önerdiğimiz kalıcı ve uzun vadeli bir program etrafında anlaşmalıdır. Vatansever işçimiz, ülkemiz ve halkımız için bugüne kadar birçok fedakarlıkta bulunmuştur. Kısa vadeli yüzeysel programların gereği olarak ikide bir yeni fedakarlık istenmesi durumunda, tavımız olumsuzdur. Ancak, demokratik bir toplumsal mutabakata dayalı uzun vadeli ve yapısal programları tartışmaya her zaman hazırız.

TÜRK-İŞ, 5 Nisan İstikrar Programının birinci yıldönümünde, ülkemizin, tüm çalışanların ve işçi sınıfımızın karşı karşıya bulunduğu bu sorunların tam bir özgürlük içinde tartışılması amacıyla bugünkü toplantıyı düzenlemiştir.

Toplantımızda, ülkemizin sorunlarının çözümüne ışık tutucu tartışmalar olacağına ve öneriler getirileceğine inanıyorum. Sizlere ve toplantımıza katkıda bulunanlara teşekkür ederken, hepinize TÜRK-İŞ adına en derin saygı ve sevgilerimi sunuyorum."

Daha sonra söz alan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı, C.H.P. Genel Başkanı Hikmet Çetin, konuşmasının başında Türkiye'nin çeşitli sorunlarının olduğunu, bu sorunların başında da demokrasimizin bazı eksikliklerinin geldiğini, bunun da 1980'li yılların hukukunun hala yürürlükte olmasından kaynaklandığını, bu durumun sadece demokrasimizi değil ekonomimizi de olumsuz etkilediğini anlattı.

Çetin sözlerine şöyle devam etti: "Ben Türkiye gibi bir ülkede, nüfusun hızla arttığı bir ülkede, ekonomiyi küçülterek, yatırımlardan vazgeçerek, sağlıklı bir istikrarın gerçekleşeceğine inanmıyorum. O nedenle önümüzdeki dönemden başlayarak yeni ekonomik politikaları devreye sokmak durumundayız. Ekonominin ve ülkenin bu noktaya geldiğine inanıyorum." dedi.

Çetin konuşmasında 5 Nisan kararlarına da değinerek sözlerine şöyle devam etti: "Biz siyasi parti olarak örgütlü bir pazar ekonomisinden yanayız. Emeğe, fırsat eşitliğine, tüketiciye, çevreye dayalı, emeğin özgürce örgütlenebildiği bir pazar ekonomisinden yanayız.

Çalışma hukukumuzu İLO'nun asgari normlarına ulaştırmak zorundayız. Çalışanlar üzerindeki vergi ve fon yükünü azaltan kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına alarak vergi tabanını genişleten yeni bir vergi reformunu hızla uygulamaya koymalıyız. İşsizlik sigortası ile sosyal yaraya dönüşmüş olan işsizliğe karşı önlemleri almalıyız. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür. Ancak sosyal alandaki bu önlemleri iktidar ve muhalefet işbirliği ile mutlaka gündeme getirmeli ve sözüme kavuşturmalıyız.

Bizim politikamızın temelinde Türkiye'yi eksiksiz demokrasiye taşımak isteği ile özlemi vardır. Emeğin ezilmediği, özgürce örgütlenebildiği, eşitsizliğin ve adaletsizliğin olmadığı çağdaş bir toplumsal yapıyı yaşama geçirmek hedefi vardır. Önümüzdeki dönemi bunların ışığında değerlendirmek gerekiyor." dedi.

Daha sonra söz alan Anavatan Partisi Genel Başkanı Mesut Yılmaz konuşmasına 2821 sayılı yasa da yapılan değişikliklerin sendikalara hayırlı olmasını diledi. Yılmaz sözlerine 506 sayılı yasa da yapılması düşünülen değişikliğe değinerek devam etti. Yılmaz, "Açıkça söylüyorum ki, Anavatan Partisi olarak bir yasa değişikliğine kesinlikle karşıyız. Türkiye'de emeklilerin haklarını IMF isti-

yor diye bir değişikliğe tabi tutmak bizim içimize sindirebileceğimiz bir husus değildir." dedi.

Yılmaz, Başbakan Çiller'in daha önce yaptığı konuşmalarında 24 Ocak kararlarının benzerlerini uygulamayacağını söylemesine rağmen 5 Nisan kararları ile sadece Türkiye'de değil, dünyada emsali görülmemiş bir uygulamanın sahibi olduğunu belirtti. Yılmaz, "5 Nisan İstikrar Tedbirleri kadar çalışanları ezen, onları reel gelir kaybına uğratan hiçbir istikrar programı olmamıştır." dedi. Yılmaz konuşmasında, "Dünyanın birçok ülkesinde istikrar tedbirleri uygulanıyor. Bundan işçi ve memurlar olumsuz etkileniyor. Ancak hiçbirinde Türkiye'de olduğu gibi bu kayıp %45 oranında olmuyor. Şili'de faşist diktatör Pinochet döneminde uygulanan istikrar programında bile çalışanların reel kaybı %25 olmuştur. Sosyal kalkınmayı sağlayacağı diye iş başına gelen koalisyon hükümeti ülkemizde eşitsizliğin ve adaletsizliğin sorumlusu olmuştur" dedi.

Daha sonra söz alan TİSK Başkanı Refik Baydur konuşmasında, "görüşlerimiz alınmamasına rağmen işçi ve işveren kesimleri üzerlerine düşen fedakarlıkları yaptılar ancak bizim bu çabamız 5 Nisan kararlarının birinci yıldönümünde başarı sağlanmasına yetmedi. Yüksek oranlı devalüasyon, KİT zamları ve artan faizlerle iç tabip azaldı, ekonomisi soğutuldu." dedi.

Baydur, "1994 bir kriz yılı olmuştur. Getirdiği tüm maliyetlerle birlikte, işçi ve işveren kesimlerinin ortak çıkarlarına dikkati çekmiş, kalkınma tercihlerini, ekonomik ve sosyal hedeflerin uyumu gibi temel problemleri gündeme getirmiştir. 5 Nisan ile vaadedilen yapısal düzenlemeler henüz gerçekleşmedi. Bunların gerçekleşmemesi durumunda yeni krizler ve paketler birbirini izleyecektir." dedi.

Son konuşmacı olarak söz alan Devlet Bakanı Aykon Doğan konuş-

masına 5 Nisan öncesi durumu ve programla hedeflenenleri anlatarak başladı. Doğan 5 Nisan İstikrar Tedbirlerinin uygulama sonuçlarını değerlendirirken, geçen sürede elde edilen sonuçların, öngörülen kısa vadeli hedeflere büyük ölçüde ulaşıldığını belirtti.

Doğan konuşmasına şöyle devam etti:

"5 Nisan kararlarının tavizsiz uygulanması ile birlikte kamu finansmanındaki iyileşmenin ilk adımları atılmış, mali piyasalarda istikrar sağlanmış, faiz oranları düşme eğilimine girmiş, 1995 yılının ilk üç aylık döneminde hazine daha uzun vadeli borçlanma imkanına kavuşmuştur. Mali kesim ile reel kesim arasındaki kredi mekanizması yeniden işlemeye başlamıştır. İhracatta sağlanan canlanma ile birlikte reel kesim beklenenden daha kısa bir sürede yeni ekonomik ortalama uyum göstermiş ve kapasite kullanım oranlarında ve üretimde bir canlanma başlamıştır. Sanayi sektöründe üretim faaliyetlerinin ve bekleyişlerinin önemli bir göstergesi olan petrol dışı aramalı ithalatında 1994 yılı ekim ayında başlayan artış eğilimi devam etmektedir. Üretim ve istihdam alanlarında gözlenen iyileşme işaretleri önümüzdeki aylarda güçlenerek devam edecektir."

Sempozyuma, verilen yemek arasından sonra bir panelle devam edildi. Paneli Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Bahri Yılmaz yönetti. Konuşmacı olarak Ateş Amiklioğlu (DYP Milletvekili), İlhan Kesici (ANAP Genel Başkan Danışmanı), Prof. Dr. Besim Üstünel (CHP Parti Meclisi Üyesi) ve Doç. Dr. Abdüllatif Şener (RP Sivas milletvekili) katıldığı panelin konusu "5 Nisan Ekonomik İstikrar Paketi'nin Siyasi Partilerce Değerlendirilmesi" idi.

TÜRK-İŞ İL-BÖLGE TEMSİLCİLERİ İLE TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALARIN GENEL SEKRETERLER, EĞİTİM VE TEŞKİLATLANMA SEKRETERLERİ KIBRIS'TA TOPLANDI

B. Meral: "Özelleştirme konusunda TÜRK-İŞ'in söyledikleri ortaya çıktı, biz geçmişle birçok fedâkarlık yaptık, artık fedakârlık yapmayacağız"

Türk-İş İl ve Bölge Temsilcileri ile, Türk-İş'e bağlı sendikaların Genel, Mali, Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterleri toplantısı, geçtiğimiz ay içinde Türk Metal Sendikası'nın Gime'de bulunan, Mustafa Özbek Uluslararası Eğitim Merkezinde yapıldı. Açılış törenine, K.K.T.C. Başbakanı Hakkı Atun, ve Meclis Başkanı Ayhan Halit Acarkan'da katıldılar. İl ve Bölge Temsilcilerinin katıldığı toplantının açış konuşmasında Türk-İş Genel Başkanı Başkarnı Bayram Meral "Özelleştirme konusunda Türk-İş'in söyledikleri ortaya çıktı, biz geçmişte birçok fedakarlık yaptık, nereye gitti bizim yaptığımız bunca fedakarlık, artık bir metelik kadar fedakarlık yapmayacağız" diyerek, şunları söyledi.

"Türk-İş yöneticileri olarak bizler sürekli olarak 12 Eylül Hukukunun ortadan kalkması için mücadele vermeye devam ediyoruz. 24 Ocak Kararların yıldönümünde Sayın Cumhurbaşkanımızı ve Başbakanımızı yaptığımız toplantıya davet ettik. Sayın Başbakan bizzat kendi konuşmasında 24 Ocak kararları ile 100 liradan 48 liraya düşüğünü belirtti. Kendileri yönetime gelince bu kezde 5 Nisan kararlarını ortaya attılar. Değerli arkadaşlarım özelleştirme konusunda da 5 Nisan kararları konusunda da hep Türk-İş haklı çıkmıştır. Biz kökünden özelleştirmeye karşı çıkmadık, kamu bankalarından özelleştir-

TÜRK-METAL Sendikasının Gime'deki Mustafa Özbek Uluslararası Eğitim Merkezinde yapılan toplantının açılış törenine K.K.T.C. Başbakanı Hakkı Atun ve Meclis Başkanı Ayhan Halit Acarkan'da katıldılar. TÜRK-İŞ heyeti Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş ve Ulusal Birlik Partisi lideri Derviş Eroğlu'nu ziyaret etti.

meye başlansın dedik, ama yapamadılar, halende yapamazlar.. Et Balık Kurumu'nun özelleştirilmesine kanışmadık, ama biz sendikalar

olarak bir koltukta iki karpuz taşınmasını istemedik. Hem sendikacı hem patron olunamaz. Değerli Arkadaşlarım, İşçiyi memura çok üç-

ret alıyor gibi gösterip, çalışanları bölmeyeyönelik politikaları tutmamıştır. Bize fedakarlık yapın diyorlar, ne için de bir kez daha fedakarlık yapacağız. Şu memlekette işçiden çok fedakarlık yapan var mıdır.. Geçmişte birçok kez fedakarlık yaptık, nereye gitti bizim yaptığımız bu fedakarlık. Bizden artık bir metelik kadar bile fedakarlık istenmesin."

Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, ilgiyle izlenen konuşmasında SSK konusuna da değinerek, "Dünya Bankası ve IMF istedi diye, her zaman şapkayı indiriyorlar. 120 gün prim ödeyen işçiler ancak 65 yılda emekli oluyorlar. Böyle emeklilik sistemi dünyanın hiçbir yerinde görülmuş değildir. Bu kanun çıkarsa akıllarına gelen her türlü eylemi yapacağız." demiş ve sözlerini şöyle sürdürmüştür.

"Değerli Arkadaşlarım, Türk-İş Yönetimi, Türk-İş'e bağlı sendikaların başlattıkları her türlü grevin sahibidir. Ancak grev öncesinde Türk-İş Yönetimi olarak bize sürekli bilgi akışı sağlanmalı ve grev en son çare olarak düşünülmelidir. Sendika ve Konfederasyon birlik ve bütünlüğü içinde her grevden en iyi sonucun alınacağına inanıyoruz. Bu yönetim bazı anti-demokratik yasaların tekrar gündeme getirilmesi konusunda her zaman zemin yoklamaktadır. İl İdaresi Yasası'nı çıkarmaya kalktılar. Karşı çıktık, 2821 Sayılı Yasada bazı düzenlemeler yaptılar, bunu başka türlü yansıttılar. Bu değişiklikler bizi rahatlatmadı. Bu bölüm yasaklar halen ortada durmaktadır. Haksız fesihte işçinin güvencesi halen yoktur.."

Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, Gümrük Birliği ile ilgili kaygılarını ise şöyle dile getirdi.

"Bizim bu konuda da ciddi kaygılarımız var.. Küçük ve Orta Öl-

çekli Sanayimizin Gümrük Birliğine girildiği zaman oldukça büyük sıkıntıların içine itileceğini biliyoruz. Gümrük Birliği ile Açık Pazar değil, mal alan ancak aldığı maldan fazlasını satan bir Türkiye istiyoruz ve bunun içinde mücadele etmeye kararlıyız.."

Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral'in konuşmasının hemen ardından kürsüye gelen K.K.T.C. Başbakanı Hakkı Atun ise "Türk-İş'in yaptığı çalışmalar ile Kıbrıs Türk Halkının sürekli yanında olduğunu göstermesinden mutluluk duyuyoruz" diyerek şunları söyledi.

"Ne mutlu ki bize Türk-İş bizimle beraberdir. Bize bu dünya da yalnız olmadığımızı göstermektedir. Hepinize çok teşekkür ediyoruz. Sendikalar, yaşamın ve demokrasinin temel taşlarından en önemlisidir. Kendi devletimizin kurulmasında en büyük desteği sendikalarımızdan gördük, uluslararası alana kendi sendikalarımızla ulaştık. Bu açıdan sendikalarımız Türk Kıbrıs tarihinde önemli bir yere sahiptirler."

KKTC Meclis Başkanı Ayhan Halit Acarkan'da bir konuşma yaparak Türk-İş Kıbrıs'ta olmasından ötürü duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Türk-İş İl ve Bölge Temsilcileri toplantısı ile hemen akabinde yapılan Türk-İş Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterleri toplantısında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. İbrahim Kaboğlu "Demokratikleşmenin Anayasal Yapısı" konusunda, Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Nizamettin Aktay ise "Çalışma Hayatının Demokratikleştirilmesi" konusunda bilgi verdiler. Türk-İş Teşkilatlanma Uzmanı Sinan Vargı ise "Tüketicinin Korunması Yasası" konusunda bilgi verdi. Türk-İş Genel Başkanlık Danışmanı Yıldırım Koç ise, Türk-İş Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterleri toplantısına katılarak "Eğitim ve Teşkilatlanmada Yeni Stratejiler" adlı tebliğini sundu.

Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç ve Türk-İş Genel Teşkilatlanma Sekreteri Sabri Özdeş tarafından yürütülen her iki çalışmada, İl ve Bölge Temsilcileri ile, Genel Eğitim ve Teşkilatlanma Sekreterleri ile 1 Mayıs Kutlamaları, Kamu Sözleşmeleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu ile ilgili görüşmeler yapıldı.

YAĞMAYA, TALANA, PEŞKEŞE HAYIR!

T. Maden-İş Sendikası tarafından madenlerde "Yağmaya, Talana, Peşkeşe Hayır!" adı altında Soma ve Elbistan'da düzenlenen mitingler görkemli bir şekilde yapıldı. 16 Nisan 1995 günü Soma'da gerçekleştirilen mitinge katılan Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral bir konuşma yaparak maden işçilerinin sonuna kadar yanında olduklarını belirtti.

Meral konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi: "İşçilere mutlu azınlık diyorlar. Bunu söyleyenler gelsinler ve burada toplananları görsünler. Asıl mutlu azınlık devletin kamu bankalarından trilyonları alıp götürülenlerdir. Hayatlı ihracatçılardır, vergi kaçırıcılardır. Burada toplananlar ise emeğinin karşılığını almak için çırpınan insanlardır." dedi.

Meral "Özelleştirme ile yapılmak istenen sendikasılaştırma, taşeronlaştırma ve kaçak işçiliği yaygınlaştırmadır. Bunlar köle düzenini geri getirmek istiyor. Buna karşı tüm çalışanlar; işçiler, memurlar, esnaf kesimi birlik olmalıdır. Biz ülkemizin ve halkımızın çıkarları için varız. Ancak bizim sabrımızı taşırmazsınlar. Kafaları öyle bir kayaya çarpar ki yıllarca kendilerine gelemesler" dedi.

Elbistan'da da Afşin-Elbistan termik santralinin özelleştirilmesine karşı düzenlenen mitingde Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral bir konuşma yaptı. Konuşmasına, "Bizim sorunumuz yalnız temsil ettiğimiz kesimin sorunu değildir. Bizim sorunumuz ülkemizin ve halkın sorunudur. Ondan sonra temsil ettiğimiz kesimin sorunu gelir. İşte burada bir kez daha ülkemizin sorunu için meydana indik." diyerek başlayan Meral, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Biz bu ülkede halkın yararına yapılacak her şeyin yanındayız. Ancak

halkın zararına olan her şeyin karşındayız ve olmaya devam edeceğiz. Hepimizin birikimleriyle, vergilerimizle meydana getirilen Afşin-Elbistan Santrali gibi gözbebeğimiz kuruluşları uluslararası tekelere yedirtmeyeceğiz. Bu yörenin kahrman insanlarını nasıl geçmişte emperyalist güçlere karşı mücadele verdiğiyse, bugün de ekonomik yönden ülkemizi ele geçirmek isteyen güçlere karşı aynı mücadeleyi vereceklerdir.

Hükümet bizden fedakarlık istedi yaptık. Ama bizim yaptığımız fedakarlıklar yerini bulmadı. Özel banka batıran vurgunculara gitti. Buradan sesleniyorum. Artık biz tek kuruluşluk fedakarlık yapmayacağız. Hakkımız nesye onu alacağız. Eğer Hükümet ekonomimizi düzeltecekse bu vurguncuların, talancıların, vergi kaçaklarının üzerine gitsin. Gözünü işçinin, memurun aldığı üç kuruşa dikenler utanmalıdır." dedi.

HUKUK BÜLTENİ

14

Yeni mevsim için bildirilen tarihte işbaşı yapmayan mevsimlik işçi, iş aktini feshetmiş sayılır

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 1985/3735
K. 1985/3603
T. 14.02.1985

ÖZET: Daha önceki yıllarda da mevsimlik işçi olarak çalışan davacı işçi yeni mevsim için yapılan duyuruya rağmen işbaşı yapmamış olduğundan iş aktini feshetmiş sayılır. Mevsim başladıktan bir ay geçtikten sonra başvurması hukuki oluşumu değiştirmez, kıdem tazminatına hak kazanmaz.

DAVA: Davacı, kıdem ve kötü niyet tazminatı ile ihbar tazminatı alacağını ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hükümlatına almıştır.

Hüküm, süresi içinde davalı avukatı tarafından temyuz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR: Dosyadaki belge ve bilgilere, iş müfettişi tarafından düzenlenen rapor içeriğine ve bu delilleri doğrulayan ve oluşa uygun düşen davalı tanıklarının ifadelerine göre, davacının davalıya ait işyerinde mevsimlik işçi olarak çalıştığı, mahalli gazete ile yapılan ilanla işçilerin 13.09.1993 tarihinde başlayacak olan yeni mevsim için işe davet edildikleri, ancak davacının bu davete rağmen mevsim başlangıcında işe başlamadığı anlaşılmaktadır. Toplanan tüm deliller

birlikte değerlendirildiğinde, davacının daha önceki yıllarda da olduğu gibi yapılan duyuruya rağmen işe başlamamak suretiyle iş aktini feshettiğinin kabulü gerekir. Her ne kadar yeni mevsim çalışması başladıktan ve bir ayı aşkın bir süre geçtikten sonra davacının işbaşı yapmak istediği anlaşılmakta ise de bu durum yukarıda açıklanan hukuki durumu değiştirmez. Başka bir deyişle bildirilen tarihte işbaşı yapmayan davacı iş aktini feshetmiş ve feshin hukuki sonuçları doğmuştur. Böyle olunca kıdem tazminatına ilişkin isteğinde reddine karar vermek gerekirken, dayananın gerekçe dahi açıklanmadan yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen sebeple BOZULMASINA, 14.02.1995 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Mecburi hizmet yükümlülüğünü tamamlamadan iş akti sona eren işçinin sözleşme tazminatından bir miktar indirim yapılır

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 1994/10717
K. 1988/14548
T. 24.10.1994

ÖZET: Mesleki eğitim ve staj için mecburi hizmet karşılığı yurt dışına giden işçi, taahhüt ettiği çalışma süresini tamamlamadan iş akti sona erdiğinde, sözleşmeden doğan tazminatını tam alamaz. Tazminatın çalışılmamış mecburi hizmet süresine uygun düşen bir kısmının düşülmesi gerekir.

DAVA: Davacı, dolar karşılığı alacağıın ödetilmesi, ayrıca ihbar tazminatı ile icra takibine yapılan itirazın iptaline ve icra inkâr tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, isteği kısmen hüküm altına almıştır.

Hüküm süresi içinde taraflar avukatlarınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR: 1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davacının tüm temyiz itirazlarıyla davalının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2- Davalı, mesleki eğitim ve teknik staj için Amerika'ya göndermiş ve kurs bitimi 36 ay süre ile çalışmayı taahhüt etmiştir. Ancak, yurt dışından dönüşünde bir süre çalıştığına göre, taahhüt ettiği 36 aylık çalışma süresi, çalıştığı süreye oranlanmak suretiyle sözleşme tazminatından bir miktar indirim yapılması gerekirken, ifa ettiği hizmet süresi dikkate alınmadan tazminatın tamamına hükmedilmiş olması isabetsiz olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukanda gösterilen nedenle BOZULMASINA, 24.10.1994 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Emekli olan işçi, ücretinden kesilip yatırılmayan zorunlu tasarruf kesintileri için alacak davası açabilir.

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ

E. 1994/5250
K. 1993/4543
T. 22.3.1994

ÖZET: Yaşlılık aylığı almak için işten ayrılan işçi kes-
tiği zorunlu tasarruf kesintilerini bankaya yatırmay-
an işverene ödetme davası açılabilir.

DAVA: Davacı, tasarruf kesintisinin nemasıyla birlikte tahsiline karar verilmesini istemiştir. Yerel mahkeme davayı reddetmiştir. Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI: Davacı, davalıya ait işyerinde çalışırken yaşlılık aylığı almak amacıyla işten ayrıldığını, işverenin 3417 sayılı Yasa hükümlerine göre ücretlerinden kestiği ve işveren tarafından sağlanacak katkılarla birlikte banka hesabına yatırması gereken tasarruf teşvik kesintilerini yatırmadığını ileri sürerek davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı ise savunmasında 3417 sayılı yasa'nın 7/1. maddesi uyarınca söz konusu paraların SSK'ca tahsil edilerek işçinin banka hesabına yatırılması gerektiğini ileri sürmüştür.

Mahkemeye savunma doğrultusunda SKK tarafından yapılması gereken ve idari işlem niteliği taşıyan talebin reddine karar verilmiştir.

Davacı yaşlılık aylığı almak amacıyla işten ayrıldığına ve işverenin işçinin ücretinden kestiği tasarruf kesintileriyle işveren katkısını davacı adına bankaya yatırmadığına göre, davacı açtığı bu dava ile gerçekleşecek tasarruf kesintilerini isteyebilir. 3417 sayılı yasanın ödemelerin zamanında yapılmaması başlığını taşıyan sözkonusu 7/1 maddesi hükmü çalışmakta olan işçilerle ilgilidir. Davacı, yaşlılık aylığı almak amacıyla işten ayrıldığına ve emekli olduğuna göre olayda 7. madde hükmünün uygulanma olanağı yoktur. Bu durumda, işin esası incelenerek gerçekleşecek miktarın davalıdan tahsiline karar verilmelidir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 22.03.1994 gününde oybirliğiyle karar verildi.

TİS'nin imzalanmasından önce işe giren ve sendika üyeliği kesinleşen işçi Tis'den işe giren tarihinden itibaren yararlanır. İşçiye, sendikaya giriş yerine işe giriş tarihi esas alınarak fazladan yapıldığı iddia edilen ödeme geri alınamaz.

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ

E. 1994/12454
K. 1993/12158
T. 19.09.1994

ÖZET: TİS'nin yürürlük başlangıcından sonra ve imza tarihinden önce işverende çalışmaya başlayarak henüz sözleşme imzalanmadan sendika üyeliği kesinleşmiş işçi, TİS'ten işe giriş tarihi itibarıyla yararlanır. İşverenin, üyeliğin kesinleştiği tarihi esas alarak fazla ödeme yaptığını ileri sürerek bir kısım ödemeyi geri alması doğru değildir.

DAVA: Davacı, ücret alacağı kesintilerinin iadesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, davayı reddetmiştir.

Hüküm, süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla; dosya incelen-

di, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR: Davacı, davalıya ait işyerinde çalışmaya başladıktan ve TİS'ne taraf işçi sendikasına üye olduktan bir süre sonra imzalanmış sözleşmeden işe giriş tarihinden itibaren yararlandığı halde, işverenin sendika üyeliği-

nin kesinleştiği tarihten itibaren yararlanması gerektiğinden söz ederek bir kısım ödemeleri geri aldığı ileri sürerek, kesintilerin iadesini istemiştir.

Mahkemece, davanın reddine karar vermiştir. Gerek 2822 sayılı Yasa'nın 9. maddesi ve gerekse işyerinde uygulanan TİS'nin 144. maddesine göre, sözleşmenin imzalanması tarihinde taraf sendikaya üye olan işçiler sözleşmenin yürürlük tarihinden itibaren sözleşmeden yararlanırlar. Uyuşmazlık konusu TİS, 30.7.1991 tarihinde imzalanmış olup yürürlük başlangıç tarihi 01.03.1991 dir. Davacı, 01.03.1991 tarihinden sonra ve imza tarihinden önce işyerinde çalışmaya başlamış ve henüz sözleşme imzalanmadan sendika üyeliği kesinleşmiştir. Davacı, TİS'nin imzalandığı 30.07.1991 tarihinden önce taraf işçi sendikasına üye bulunduğuna göre, işe giriş tarihinden itibaren sözleşmeden yararlanması gerekir. Davacı, sözleşmenin yürürlük başlangıcı olan 01.03.1991 tarihinden sonra işe girdiğine ve imza tarihinde taraf işçi sendikasının üyesi bulunduğuna göre 2822 sayılı Yasa'nın 9. maddesinin açık hükmü karşısında işe giriş tarihinden itibaren sözleşmeden yararlandırılmış olması doğrudur. Buna rağmen işverenin davanın üyeliğinin kesinleştiği tarihi esas almak suretiyle fazla ödeme yaptığını ileri sürerek, bir kısım ödemeleri geri almış olması doğru değildir. Yasa koyucu, TİS'nin imzalanmasından sonra taraf işçi sendikasına üye olanların üyeliklerinin işverene bildirildiği tarihten itibaren yararlanmalarını öngörmüştür. TİS'nin imzalanması tarihinden önce taraf işçi sendikasına üye bulunanlar için ise böyle bir koşul getirilmemiştir. Bu nedenle davanın kabulüne karar vermek gerekirken aksine bazı düşüncelerle reddi isabetsiz olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 19.03.1994 gününde oyçokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY YAZISI

Toplu İş Sözleşmesi'nin imzası tarihinde üye olan bir işçinin bu üyeliğinin sözleşmenin yürürlük başlangıç tarihinden sonra gerçekleşmiş bulunması durumunda, yürürlük tarihinin mi, yoksa üye olduğu tarihten itibaren mi sözleşmeden yararlanılması gerektiği sorununun çözülmesi gerekmektedir.

05.05.1983 günü, 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu'nun konuya ilişkin 9. maddesinin birinci fıkrasında; "toplu iş sözleşmesinin imzalanması tarihinde taraf sendikaya üye olanlar yürürlük tarihinden, imza tarihinden sonra üye olanlar ise üyeliklerinin taraf işçi sendikasıncı işverene bildirildiği tarihten itibaren yararlanırlar" kuralı öngörülmüştür. Bu yasal düzenlemeye göre toplu iş sözleşmesinden yararlanma, işçinin sendikaya üye olduğu tarihten itibaren başlar. Üye olmadan önceki süre için yararlanma söz konusu olamaz. Gerçekten bir kimsenin külfete katlanmadan, sadece nimetten yararlanması düşünülemez. Aksi halde, üyelik aidatı ödenmemiş ve üyelik sıfatı kazanılmamış bir dönem için işçi, toplu iş sözleşmesinden yararlandırılmış olur kiböyle bir durum, sendika hukukunun temel kurallarıyla ve eşitlik ilkesi ile bağdaşmaz. Söz konusu 9. maddenin ikinci fıkrasının "toplu iş sözleşmesinin imzalanması tarihinde taraf sendikaya üye olanlar yürürlük tarihinden yararlanırlar" ifadesini de bu çerçevede anlamak gerekir. Bu fıkra uyanınca da, işçinin toplu iş sözleşmesinin yürürlük tarihinden itibaren yararlanabilmesi için gerek yürürlük tarihinde ve gerekse imzalanması tarihinde taraf sendikaya üye olması şarttır. Maddenin birinci ve ikinci fıkralarının birlikte gözönünde tutulması gerekir. buna göre, imza tarihinde üye olmasına rağmen üyeliği tarihinden sonraki bir tarihte gerçekleşen işçi, ancak üye olduğu tarihten sonrası için yararlanabilir ve böyle bir durumda üyelik tarihinden geriye gidilerek yürürlük tarihinden itibaren sözleşmeden yararlanması düşünülemez. Dairemizin, 06.04.1989 gün ve 246-3185 sayılı ve 20.03.1990 gün ve 67-3146 sayılı kararlarında da belirtildiği gibi bu, toplu iş sözleşmesinden yararlanmanın temel koşullarındandır. Somut olayda da, toplu iş sözleşmesi 01.03.1991 tarihinden itibaren yürürlüğe konulmuş ve 30.07.1991 tarihinde imzalanmıştır. Davacının taraf sendikaya üyeliği ise yürürlük tarihi ile imza tarihi arasında gerçekleşmiştir. Bu durum karşısında davacı söz konusu toplu iş sözleşmesinden 01.03.1991 yürürlük tarihinden değil, üye olduğu daha sonraki tarihten itibaren yararlanabilir. Açıklanan nedenlerle yerel mahkemenin davanın reddine dair kararının doğru olduğu düşüncesiyle sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.

GENEL BAŞKAN BAYRAM MERAL, AVRUPA SENDİKALAR KÖNFEDERASYONU YÖNETİM KURULU TOPLANTISINA KATILDI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, 6-7 Nisan 1995 günleri üyesi bulunduğumuz Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun Brüksel'deki Yönetim Kurulu toplantısına katıldı.

Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Yönetim Kurulu toplantısında önce Genel Sekreterlikçe 1995 yılının ilk üç ayındaki çalışmalara ilişkin bilgi sunuldu. Gündemin maddelerinden biri, 16-18 Ocak 1995 günleri Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Kıbrıs Rum Kesimi'ndeki sendikaların düzenledikleri ortak top-

lantı ve yayınları bildirdiydi.

Toplantı gündeminin en önemli konusu, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 9-12 Mayıs 1995 günleri Brüksel'de toplanacak olan Sekizinci Genel Kurulu'na ilişkin çalışmalardı. Yönetim Kurulu, Konfederasyon Genel Sekreterliği'nin hazırladığı tüzük değişikliği tasarıları üzerinde görüşmeler yaptı. Ayrıca, Genel Kurul'a sunulacak çalışma raporu ve diğer

belgeleri değerlendirdi. Daha önce alınan karar uyarınca, Genel Kurul'da ele alınacak ve ortak politikalar belirlenecek temel konunun iş olanakları ve dayanışma olduğu teyid edildi.

ÖZDEŞ, ILO'DA TÜKETİM KOOPERATİFLERİ İÇİN TEMASLARDA BULUNDU

Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri Özdeş, İsviçre'nin Cenevre kentinde bulunan ILO Genel Merkezi Kooperatifçilik Bölümünde, tüketim kooperatifleri için ikili görüşmelerde bulundu. Başta Kooperatif Bölümü Başkanı Mr. Joseph Fazzio ve Bölüm Uzmanı Hüseyin Polat ile görüşen Özdeş, ILO'nun katkıları ile Sendikalar ve Tüketim Kooperatifleri adlı teknik bir çalışmanın önümüzdeki ay içinde Türkiye'de yapılması konusunda görüşmelerde bulundu.

ILO Kooperatifçilik Bölümü, ülkemizde Türk-İş'in öncülüğünde yürütülmekte olan Tüketim Kooperatifçiliği eğitimi ve teşkilatlanması çalışmaları ile tüketicinin örgütlenmesi konusunda diğer bir aşama olan tüketici derneklerinin kurulması ve çalışmalarını ile ilgili her türlü teknik bilgiyi Türk-İş'e aktaracaktır.

MPM BAŞKANLIĞINA SEÇİLEN ŞEMŞİ DENİZER: "Kalkınmanın anahtarı verimliliktir"

- TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Denizler. Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) 34. Genel Kurulu'nda Başkanlığa seçildi. TOBB'den Av. Güngör Yener Başkanvekilliğine, YÖK'ten Prof. Dr. Kemal Çevik Muhasip üyeliğe getirildi.

- Denizler, ülke kalkınmasında en önemli kavramın verimlilik olduğunu belirterek, "Verimliliğin artması insanoğluna doğayı ve toplumu kontrol etme ve bu kontrolü günden güne genişletme gücü vermektedir" dedi.

Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) 34. Genel Kurulu'nda Genel Maden-İş Genel Başkanı ve Türk-İş Genel Sekreteri Şemsi Denizler Başkanlığına seçildi.

30 Mart 1995 Cuma günü yapılan 34. Genel Kurulu'da seçilen Yönetim Kurulu Denizler'i Başkanlığa getirirken, TOBB'den Av. Güngör Yener'i Başkanve-

killiğine, YÖK'ten Prof. Dr. Kemal Çevik'i Muhasip Üyeliğe getirdi.

MPM Başkanı Şemsi Denizler Milli Prodüktivite Merkezinin verimlilik üzerinde çalıştığını, ülke ekonomisinin verimlilik ilkelerine bağlı olarak kalkınmasına yardımcı olduğunu belirterek, "Çağdaş dünyanın ekonomik sorunlarını çözmeyece kanahatlar kavramlardan biri olan verimlilik, insanoğluna doğayı ve toplumu kontrol etme ve bu kontrolü günden güne genişletme gücü vermektedir" dedi.

Denizler, verimlilik ile işçilerin daha az çalışma ile daha çok ücret, işverenle-

rin yatırım imkanlarının artırmasını, üreticilerin daha ucuz maliyeti ile daha çok üretim yapmasını sağlayacağını, tüketicinin ise daha bol ve ucuz mal bulma imkanına kavuşacağını kaydederek, "Verimliliğin artırılması fabrikada, büroda, tarlada çalışan herkesin katkısını gerektirir. Verimliliğin artırılması için hükümet, sendikalar, meslek odaları ve araştırma kuruluşları arasında sıkı bir işbirliği şarttır. Bu görevde Milli Prodüktivite Merkezi yerine getirmektedir" dedi.

Denizler, MPM Başkanlığına seçilmesinin madencilik işkolu ile Zonguldak'a da fayda sağlayacağını ayrıca kaydetti.

5 NİSAN VE MÜCADELE HEDEFLERİMİZ

5 Nisan istikrar programı bir yılı aşkın bir süredir uygulanıyor. Sermaye kesiminin desteklediği, işçi kesiminin ise karşı çıktığı programın 12 aylık uygulaması, bizi haklı çıkardı. Programın ilan edildiği günden beri söylediğimiz gibi, ekonomik bunalımın bedeli ücretli kesimlerin sırtına yüklendi.

1994 yılında işçiler, memurlar, emekliler yoksullaştı. İşsizler iş bulamadı. İşsizler ordusuna onbinlerce yeni işsiz katıldı. Mart sonu itibariyle yıllık enflasyon toptan eşya fiyatlarında %144, tüketici fiyatlarında yaklaşık %128 oldu. 1994 yılında Türkiye ekonomisi %6 oranında küçüldü. Yatırımlar durdu; üretim azaldı. Hükümet bunları Dünya Bankası'nın ve IMF'nin talimatları doğrultusunda yaptı. Yüksek faizli hazine bonoları ile küçük bir azınlığa trilyonlarca lira ödeyen ve dış borç ödemelerini aksatmayan Hükümet, bunu işçinin ücretinden, memurun maaşından, emeklinin aylığından yaptığı tasarrufla sağladı. Şimdi de yine IMF'nin istekleri doğrultusunda, işçinin emeklilik hakkına darbe vurulmaya çalışılıyor.

1994 yılında, demokratikleşme paketinin gerekleri de yerine getirilmedi. 12 Eylül döneminin yasakçı Anayasası hâlâ yürürlükte. Sendikal hak ve özgürlükler üzerindeki kısıtlamalar bir türlü kaldırılmıyor. Sendikalar Yasasında yapılan değişiklikler yeterli değil. İşsizlik sigortası kurulmadı. İş güvencesini düzenleyen 158 sa-

**TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri
ENVER TOÇOĞLU**

yılı İLO Sözleşmesi onaylanmış olmasına rağmen, Türkiye'de hâlâ sendika üyesi olduğu için işten atılan işçiler var.

1995, mücadele yılı olmak zorundadır. Kazanılmış haklarımızın gaspedilmesini önlemek ve 3,5 yıldır işbaşında olan Hükümet'in verdiği sözleri yerine getirmesini sağlamak için vereceğimiz mücadele üç cephede sürdürülecektir.

1995 yılında TÜRK-İŞ'te örgütlü 761 bin işçinin toplu iş sözleşmeleri yenilenecektir. 682 bin işçiyi kapsayan kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri için TÜRK-İŞ'te oluşturulan Koordinasyon Kurulu, çalışmalarını sürdürmektedir. Hep birlikte vereceğimiz mücadelenin hedefi, üzerinde anlaşmaya varılan ortak maddelerin kabul ettirilmesidir.

Tüm sorunlarımızın toplu iş sözleşmeleri ile aşılması mümkün değildir. Bu nedenle, toplu sözleşme mücadelemizi demokratikleş-

me mücadelesi ile birlikte götürmek durumundayız. Türkiye'de temel insan hakları ve sendikal hak ve özgürlükler üzerindeki kısıtlamaların kaldırılması, ancak ve ancak işçi hareketinin bu amaca yönelik aktif mücadelesi ile sağlanabilir. Ayrıca, çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik yasa değişiklikleri talebimiz de sürekli gündemde olacaktır.

1995 mücadelemizin üçüncü cephesi, Türkiye'de 5 Nisan istikrar programındaki yaklaşıma alternatif politikalar sunma ve bunların uygulanmasını talep etme doğrultusunda olacaktır. Sendikacılık hareketi, alternatif sunmadan eleştirilen bir hareket değildir. Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal sorunları, Dünya Bankası ve IMF'nin sermayeden yana politikaları ile değil, halktan yana politikalarla aşılabılır. Halktan yana politikalar, kayıtdışı ekonominin denetim altına alınmasını, israfın önlenmesini, kamu mallarının yağma edilmesine son verilmesini, tüm yolsuzluk olaylarının üzerine gidilmesini gerektirmektedir. Türkiye'nin yeni yatırımlara ve yeni teknolojiye ihtiyacı vardır. Türkiye'yi yoksullaştırma politikası hatalıdır.

1995 mücadelesinin başansı, taleplerimizin kamuoyuna çok iyi anlatılmasına ve işçi hareketinin birlik ve bütünlük içinde hareket etmesine bağlıdır. Bu konuda her birimize önemli görevler düşmektedir.

Sabri ÖZDEŞ : "Ülkemizde, özellikle madencilik sektöründe meydana gelen kazalar tüm teknolojik gelişmelere karşın güncelliğini sürdürmektedir"

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi (İSGÜM) tarafından düzenlenen 'Maden İşletmelerinde İş Güvenliği-Sağlığı ve Çevrenin Korunması Konferansı'nda konuşan TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri Özdeş, "Ülkemizde, özellikle madencilik sektöründe meydana gelen kazalar tüm teknolojik gelişmelere karşın güncelliğini sürdürmektedir" dedi.

Özdeş konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi.

"İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin ana amacı, işçilerin yaşamlarını ve sağlığını korumak, güvenli ve rahat bir ortamda çalışmalarını sağlamaktır. Bunun yanı sıra iş kazaları ve meslek hastalıklarının toplum yaşamına ve ekonomiye verdiği zararları en aza indirmektir.

Tüm dünyada yaşanan deneyler iş güvenliği konusunda yeterli ve etkin önlemler alınması durumunda iş kazalarının azaltılabildiği gerçeğini ortaya koymaktadır.

Uluslararası Çalışan Örgütü (İLO) 1919 ve 1981 yılları arasında işçi sağlığı ve iş güvenliği ilgili 17 sözleşme ve tavsiye kararı kabul etmiştir.

Türkiye 1993 yılına kadar bunlardan yalnızca 6 tanesini onaylamıştır. Konuyla ilgili çok sayıda Yasa, Tüzük ve Yönetmelik bulunan ülkemiz maalesef, iş güvenliğini sağlamada, işçinin sağlığını korumada başarılı olamamaktadır.

Anayasanın değişik ilke ve kuralları devlete işçi sağlığı ve iş güvenliğini sağlama ödevini yüklemiştir. Devletin bu konudaki temel ödevini, mevzuat hazırlama, resmi örgütü kurma ve denetim, yaptırım olmak üzere üç yolla yerine getirmesi gerekmektedir. İşveren de yasa ve tüzüklerden kaynaklanan sorumlulukları taşımaktadır. Bu görev ve sorumlulukların yerine getirilip getirilmediği ayrı bir konudur.

Konferans konusu olarak Maden İşletmelerinde İş Güvenliği ve Sağlığı

TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri
SABRİ ÖZDEŞ

da genel işçi sağlığı ve güvenliğinden soyutlanamaz.

Ülkemizde özellikle madencilik sektöründe meydana gelen kazalar tüm teknolojik gelişmelere karşın güncelliğini sürdürmektedir. Kaza istatistikleri, konunun önemini ve üzerinde özenle durulmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bilindiği gibi ülkemiz madencilğinde kaza oranları standartları çok üzerindedir. Örneğin TTK'da 1983-1992 yılları arasındaki ölüm oranı 1 milyon ton kömür üretimi için 9.7 kişidir. Bu oran özel sektörde 51.1 kişidir.

Türkiye'de 1 milyon ton üretim başına ölüm oranı 1992 yılında 57.6, 1993 yılında 3.04 iken diğer bazı ülkelerde şu şekildedir: 1992 ve 1993 yılı için sırasıyla Fransa'da 0.21 ve 0, Almanya'da 0.44 ve 0.22, Japonya'da 0.30 ve 0.28, ABD'de 0.10 ve 0.08, Rusya'da 2.03 ve 1.89'dur.

Yine 1993 yılında yeraltı kömür madenlerinde ülkemizde 4.6 milyon ton kömür üretimi için 28.429 kişi çalışmakta ve 14 ölüm olayı meydana gelmekteyken, Fransa'da 9.2 milyon ton üretim için 14.182 kişi çalışmakta

ve hiç ölüm meydana gelmemektedir.

Ülkemiz madenciliğinde genel olarak farkı olarak mevcut iş güvenliği örgütünün elindeki olanaklar çerçevesinde çaba göstermesine rağmen gerek mevzuat eksiklikleri, gerek denetim yetersizliği ve gerekse işverenlerin tutumu nedeniyle iş güvenliği ve sağlığında ciddi sorunlarla karşı karşıyadır.

Diğer taraftan madencilikte önemli bir boyutta çevrenin korunmasıdır.

Günümüzde çevre konusu evrensel bir boyut kazanmıştır. Ancak konuyu bir başka yönü, işçilerin, genel çevre koşullarına ek olarak, çalışma çevresinden de etkilenmesidir. Böylece işçiler bir toplumun çevre kirlenmesinde en ağır bedeli ödeyen kesmi oluşturmaktadırlar.

Uluslararası sendikal çevrelerdeki görüşe göre çevrenin korunmasına işyerinden başlanmalıdır.

Çünkü işyerindeki çevresel kirlilik düzeyi çok yüksektir ve bu durumdan etkilenen işçi kesimidir. Bu sonucu meslek hastalıkları ve işle ilgili hastalıklardır.

Bilindiği gibi önemli diğer bir çevre sorunu, enerji üretiminde günümüzün en önemli kaynağı olan kömürdür. Kömür aynı zamanda en önemli çevre kirleticilerinden birisidir. Bu nedenle son yıllarda kömür kalitesi üzerinde önemle durulmaya başlanmıştır. Kömürün kalitesini yükseltme çabaları yanı sıra kullanıcıların da uyması gereken koşullar bulunmaktadır. Kömürün konutlarda kullanılması bir yana büyük seviyede tüketildiği, çimento, şeker, sektörde, termik santraller de kurulması kaçınılmaz olan atık tesislerinin denetimleri gerçekleştirilmelidir.

Aynı şekilde diğer madenlerde, metalurji tesislerinde çevrenin korunmasına yönelik atıkların zararlı maddelerden arındırılması zorunludur.

T. HABER-İŞ SENDİKASI GENEL KURULU YAPILDI

Genel Kurulda bir konuşma yapan

Bayram MERAL: "Özelleştirmenin altında yatan sendikasılaştırma ve taşeronlaşmadır." dedi.

Türkiye Haber-İş Sendikası'nın 7. Olağan Genel Kurulu Tes-İş Salonunda 22-23 Nisan 1995 günleri yapıldı. Genel Kurula Devlet Bakanı Bekir Sami Dağcı konuk olarak katıldı. Divan Başkanlığına TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL ve yardımcılığına TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver TOÇOĞLU'nun seçildiği Genel Kurul coşkuyla bir ortamda gerçekleşti.

Toplantıda bir konuşma yapan Bayram Meral, "Bu sene belediyelerde dahil olmak üzere 700 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmeleri gündemde. Bu işçilere Haber-İş üyesi olan işçiler de dahil. Çağ atlamakla övünüyoruz. Bir düğmeye basınca dünyanın her yerinde konuşabiliyoruz diye övünüyoruz. Eğer bunu yapabiliyorsak her şeyi buradan bulunan arkadaşlarımızla borçluyuz." dedi.

Konuşmasında özelleştirme konusuna da değinen Meral "Bugün özelleştirmenin altında yatan sendikasılaştırmadır, taşeronlaştırmadır. Dahada önemli bir işyeri terörü ile sonuçlanmasından endişe ettiğimiz bu gelişmeleri Hükümetimizin ciddiye almasını istiyoruz.

Bir diğer konuya da değinmeden geçemeyeceğim. Bu da emeklilik ile ilgili tasarıdır. Bu konu bizi fazlasıyla rahatsız ediyor. Hükümetimizden rica ediyorum. Bizi sokaklara dökmekten, sorunu yaratmadan bu tasarını geri çekin." dedi.

Genel Kurul'un açış konuşmasını yapan T. Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Cengiz TEKE konuşmasında "Biz Genel Merkez olarak yaptıklarımızdan dolayı huzur içindeyiz ve aldığımızı açıklar. Ancak, bunu ülkeyi yönetenlerin tamamı için söyleyebilmek biraz zordur. Bizim tek sıkıntımız, ülkemizin içinde bulunduğu herkesin de ittifak ettiği sosyal, ekonomik ve siyasi çıkmazlardır. İşsizlik, huzursuzluk, istikrarsızlıktır. Ülkede her siyasi lider ve taraftarın demokrasiyi kendi anlayış ve çıkarları doğrultusunda uygulamaya kalkar, diğer demokratik kuruluşları görmezlikten gelirse, sonucun böyle olması çok doğaldır. Doğal olmayan bu kişi ve kuruluşların düşünce ve uygulama tarzıdır." dedi.

TEKE konuşmasına şöyle devam etti:

"Bütün bu yanlış politika ve uygulamalar göz önüne alındığında Hükümetin fedakarlığı yine çalışanlardan beklemesi ve sıfır zam gibi gülünç tedbirlere başvurmaması kabul edilir bir mantık olamaz. Böyle bir karar uygulamaya kalktıklarında herhalde hiç ummadığımız ağır bir tepkiyle karşılayacaklarıdan hiç şüpheleri olmasın."

Ekonomiyi düzeltmek amacıyla son onbeş yılın gündeminde olana KİT'lerin özelleştirilmesi konusu sanki sihirli bir formül gibi yeniden ele alınmış ve bu hükümet konuya can simidi gibi salınmıştır.

Bilimsel araştırma sonuçlarıyla empoze edilmeye çalışılan fikir KİT'lerin Türk halkının sırtında bir kambur olduğudur. Ancak, KİT'ler Türk ekonomisinde azımsanmayacak bir ağırlıktadır. Örneğin, 1989 yılı verilerine göre toplam sanayi üretiminin yüzde 26'lık gibi büyük bir bölümünü sağlamaktadır.

Yine aynı veriler bugünkü Türkiye özel sektörünün özellikle bilgi, sermaye ve niyeti olmadığı alanlarda hala KİT'lere muhtaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Ülke ekonomisinin geneline bakıldığında KİT'lerdeki aşırı istihdam, sendikaların dışında bir şeydir ve esasen politik amaçlı istihdamın ülkemizin ve siyasi partilerimizin bir gerçeği olduğu da kabul edilmelidir.

Verim konusunda ise iddia gerçek değildir. Zira kamu sektörünün verimliliğinin özel sektörden daha üst seviyede olduğu rakamlarla ortadadır. Örneğin, 1981 yılını 100 kabul ettiğimizde 1989 yılında kamu sektörünün verimliliği ortalama 180'dir. Aynı süreç içinde özel sektör verimliliğinin ortalaması ise 140'dır. Şunu unutmamak gerekir ki, ürettikçe, verimli oldukça çalışanlarında bundaki payı artacaktır. Çalışanlar yalnız ülke ekonomisinin yararına değil, aynı zamanda bu gerçeği de bileerek çalışmakta ve verimli olmaya çalışmaktadır.

Ayrıca, kendi işkolumuzun örnek vermek gerekirse, kaynağıyla, hizmetiyle en verimli sektör olmamıza rağmen, ille de altın yumurtlayan tavuk başka amaçlarla hizmet etmek için özelleştirilmek isteniyorsa bunun altında başka şeyler aramak gerekir.

Bütün bunların bilinci içinde illede özelleştirme yapılacaktır, bunun her sektörde tabanlı ve kontrollü olmak şartıyla ve sendikalarla istişare halinde, yeni istihdam sorunları yaratmayacak şekilde yapılması da herkesin dikkat göstermesi gereken bir husus olmalıdır.

Ülkenin geleceğini ilgilendiren ekonomik konulardaki kararların üretken tarafın temsilcilerinin, yani sendikaların fikrine hiç baş vurulmadan alınması, başarısızlık halinde ise sorunların çalışanlar ve temsilcileri tarafından göğüslenirilmek istenmesi gelecekte sosyal patlamalara yol açabilecektir."

Genel Kurul sonunda yapılan seçimlerde T. Haber-İş Sendikası Genel Merkez Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan: Cengiz TEKE

Genel Başkan Yardımcısı: Mürselim ARABACI

Genel Sekreter: Ali AKÇAN

Genel Mali Sekreteri: Tayyar UZUN

Genel Eğitim Sekreteri: Nazım AKSOY

İstanbul Deri Sektöründe Çalışan Çocuklar Üzerine Sürdürülen Araştırma Çerçevesinde Alan İncelenmesi Gerçekleştirildi

- DERİ-İŞ Sendikası, Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi, Sümerbank Beykoz ayakkabı fabrikası Beyoğlu Kunduracı İşçiler Demeği ve Gedikpaşa'daki ayakkabı imalat atölyeleri ziyaret edilerek; sendikacı, işçi ve kalfalarla sektörün ve çalışan çocukların sorunları üzerine mülakat yapıldı.

İstanbul deri sektöründe çalışan çocuklar üzerine sürdürülen "İstanbul Deri Sanayiinde Çalışan Çocuklar Üzerine Ampirik Bir Alan Araştırması" (Sosyo-Ekonomik Altyapı, Gelecek Beklentileri ve Sendikalara Düşen Görevler) çerçevesinde 11-14 Nisan 1995 tarihleri arasında bir alan incelemesi gerçekleştirildi. DERİ-İŞ Sendikasının katkı ve yardımları ile Prof. Dr. Tahir Baştaymaz, TÜRK-İŞ Çalışan Çocuklar Bürosundan Hilmi Karahan'dan oluşan inceleme grubu DERİ-İŞ Sendikası, Tuzla Organize Deri Sanayi Bölgesi, Sümerbank Beykoz ayakkabı fabrikası, Beyoğlu Kunduracı İşçiler Demeği ve Gedikpaşa'daki ayakkabı imalat atölyelerini ziyaret ederek; Sendikacı, işçi ve kalfaları sektörün ve bu sektörde çalışan çocukların sorunları üzerine mülakat yaptı.

Araştırmaya yön verecek olan sonuçlardan bir bölümü aşağıda sunulmaktadır:

- Çalışan çocuklar sorunu genel olarak sektörün sorunlarından ayrı olarak incelenemez.

- Sektörün alt kollarında çocukların çalıştırılma yoğunluğu değişmektedir.

- Ayakkabı, saya, deri konfeksiyon alanında çocuk işgücü kullanımı daha yaygın bir durumdadır.

- Ham deri işleme alanlarında ve özellikle İstanbul Organize Deri Sanayi Bölgesinde, işletmelerin büyüklüğünden, yapılan işlerin ağırlığından ve sendikal örgütlenmenin sektöre göre daha yaygın olmasından dolayı çalışan çocuk oranı yok denecek kadar az bulunmuştur.

- Sümerbank Beykoz Ayakkabı fabrikasında yapılan incelemede fabrikasının kamu kuruluşu olması nedeni ile çocuk çalışanın rastlanmamıştır. Ancak çalışanların çocuklarından bazılarının Beykoz'daki saya atölyelerinde çalıştığı öğrenilmiştir. Bu arada fabrikada çalışan işçilerden bazıları deri sektörüne çocuk yaşlarda girdiğini söylemişlerdir.

- Ayakkabıcılık ve sayacılık alanında çocuk emeği çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle araştırma-mız İstanbul'un Avrupa yakasında küçük atölye tipi üretimin yaygın olduğu Gedikpaşa, Bayrampaşa, Zeytinburnu, Merter bölgelerini hedef bölge olarak almaktadır.

- Çırağın çalışma süreleri kalfanın çalışma süresine bağlı kalmaktadır.

Kalfa işlerin yoğun olduğu dönemlerde 12-14 saat çalışmakta çırak da kalfaya bağlı olarak bu süreler içinde çalışmaya devam etmektedir. Bazen çalışma süresi günde 18-19 saate çıkmaktadır.

- Sektör daha modern üretim araçlarına sahip olsa bile çocuğun yapacağı işlerin bulunması ve bu işlerin yetişkin işçiler tarafından yapılmasının maliyetli ve zaman kaybına yol açacağı için çocuk çalıştırılmaya devam edecektir. Çocuğun yaptığı işlerin başından yavaşça maddelerin sürülmesi gibi işler geliyor. Bu işlerde çocuklar vazgeçilemez bir üretim unsuru. Hatta fabrikasyon üretim tarzında dahi ço-

cukların yaptıkları işleri makinalara yaptırmak mümkün olamıyor.

- Ayakkabıcılık mesleğine giriş yaşı 10 ila 13 arasındadır. Yani bu mesleğin başlangıcı çocuk emeğidir. Bunun başlangıçtaki nedeni mesleğin öğrenilmesi. Ancak zamanla bu süreç geri planda kalmaya başlamıştır. Çırağı alan kalfa istediği gibi mesleği öğretmekte buna karşılık çocuk işi öğrendiği sürece haftalığı artmaktadır.

- Çıraklık süresi 6 - 8 arasında bulunmaktadır.

- Çalışanların büyük çoğunluğunun sosyal güvenlikleri bulunmamaktadır. Bunun yanında işyerleri de herhangi bir denetime tabi değildir.

TEŞKİLATLANMADA YENİ STRATEJİLER

YILDIRIM KOÇ
Genel Başkan Domışmanı

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreterliği tarafından TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların Genel Eğitim ve Genel Teşkilatlanma Sekreterleri için düzenlenen seminerin konularından biri, "Teşkilatlanmada Yeni Stratejiler" idi.

Teşkilatlanmada "Yeni" stratejilere gerek duyulması, sendikacılık hareketinin içinde bulunduğu ortamda köklü bir değişikliğin gerçekleştiğinin ifadesidir. Gerçekten de, konunun bu şekilde belirlenmesi son derece önemlidir.

Sendikacılık hareketi canlıdır. İçinde bulunduğu ortam ve sorunlar değiştiğinde, sendikacılık hareketi, her canlı varlık gibi, bu değişime uyum sağlayacak yapı ve işleyiş değişikliklerini bir süreç içinde gerçekleştirir. Bugün karşı karşıya bulunduğumuz durum da budur.

Sorulması gereken ilk soru, sendikacılık hareketinin içinde bulunduğu ortamda gerçekten köklü değişikliklerin olup olmadığıdır.

Gerçekten de, yaklaşık son 15 yıllık dönemde dünyada ve ülkemizde sendikacılık hareketini etkileyen önemli değişimler yaşanmaktadır.

Üretim, iletişim ve ulaştırma teknolojilerinde meydana gelen büyük gelişme, "esnekleşme" adı altında yapılan uygulamalar, işyerlerinde üretimin örgütlenmesinde sendikaların güçsüzleştirici girişimler, işyerlerinin küçültülmesi, çöküşlü veya ulusötesi sermayenin dünya ekonomisi üzerindeki egemenliğin artması, istihdamda hizmet sektörünün öneminin artması, sendikacılığın geleneksel olarak güçlü olduğu işkollarının ekonomideki öneminin azalması, ücretliler içinde beyaz yakalıların ve kadınların payının yükselmesi, uluslararası alanda gelişmekte olan ülkelerin bir bölümünde imalat sanayiinin gelişmesine yol açan yeni işbölümü, 1970'li yıllardan beri bazı fasılalarla devam eden ekonomik bunalım, özelleştirme, taşeronlaşma, "kara ekonomi"nin veya kayıt-dışı sektörün tüm dünyada büyümesi, küçük üreticiliğin tasfiyesi, artan yoksulluk ve işsizlik gibi

etmenler, sendikacılık hareketini ciddi biçimde etkilemektedir.

Bütün bu gelişmeler sonucunda, uluslararası ve yerli tekelleri sermaye, önce sosyal devlet veya refah devleti anlayışına ve uygulanmasına karşı çıkmıştır.

Ekonomik bunalımın yanı sıra, eski Sovyet sisteminin yıkılması ve işsizliğin yüksek oranlı bir biçimde yapısal bir nitelik kazanması da, sermayenin ikinci saldırı dalgasını gündeme getirmiştir. Birinci dalganın hedefi, sosyal devlet veya refah devleti iken, ikinci dalganın hedefi, işçiyi koruyucu mevzuattır.

Sermaye artık, vatandaşına sahip çıkan devleti istemediği gibi, yıllardır uygulanmakta olan işçiyi koruyucu mevzuatı da etkisiz kılma çabası içindedir. Kayıt-dışı ekonominin yaygınlaştırılması, "sahte" kendi-hesabına-çalışma (örneğin, eve-iş-verme) uygulamaları ve bazı yasaları işlevsiz kılıcı girişimler, bu ikinci dalganın unsurlarıdır.

Geçmişte işçilerin oyunu alabilmek amacıyla, bu konularda işçiye yakın davranışın birçok siyasal partinin tavrı da, sermayenin bu tavrındaki değişime bağlı olarak, köklü bir biçimde değişmiştir.

Bu koşullarda, artık sendikaların teşkilatlanma çalışması yapabilmesi, tek tek işçilerin sendikaya üye kaydedilmesini aşmıştır. Çok daha kapsamlı teşkilatlanma stratejileri oluşturmak gereklidir. "Teşkilatlanmada Yeni Stratejiler" konusunun tartışılması, bu anlamda, son derece doğrudur, zamandır, gereklidir.

Günümüzde teşkilatlanmada "Eski" stratejiyi izleyen sendikalar sürekli olarak üye kaybetmektedir. Bu alanda yeni bir anlayışın yerleştirilmesi son derece önemlidir. Bu yeni teşkilatlanma stratejisinin unsurları nelerdir?

(1) **İş güvencesi ve işsizlik sigortası** olmadan, özellikle sayıları artan küçük işyerlerinde çalışan işçilerin sendikalara üye kaydedilmesi olanaksızdır. Teşkilatlanmanın ana dayanağı,

iş güvencesinin ve işsizlik sigortasının çıkarılmasıdır. Türkiye, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün iş güvencesine ilişkin 158 sayılı Sözleşmesi'ni onaylamış ve 4 Ocak 1995 tarihinde Uluslararası Çalışma Bürosu'na tescil ettirilmiştir. Hükümet, 4 Ocak 1996 tarihine kadar iş güvencesini sağlayacak yasa değişikliklerini yapmakla yükümlüdür.

(2) **Asgari ücretin artırılması ve enflasyona endekslenmesi** de, sendikasız işçilerle sendikalı işçiler arasındaki işgücü maliyet farkını azaltacak ve işverenlerin sendikasız işçi çalıştırmadan sağlayacakları yaranı küçültecektir. Eve-iş-verme sistemi içinde çalışanların da asgari ücret kapsamına alınması gereklidir.

(3) **Yerli ve yabancı kaçak işçiliğin önlenmesi, bordroda düşük ücret veya kısa süreli çalışma gösterme uygulamasının sona erdirilmesi ve işçiyi koruyucu mevzuatın uygulatılması** da işverenlerin sendikasızlaştırma eğilimini zayıflatacaktır.

(4) **Bir işkolunda yürürlükteki toplu iş sözleşmesinin Bakanlar Kurulu kararıyla sendikası işyerlerine teşmil ettirilmesi** ve daha sonra bu uygulamanın denetlenmesi de, sendikasızlaştırma ve işçiyi köleleştirme girişimlerini engellemede kullanılabilir.

(5) İşverenlerin sendikaları zayıflatmada kullandıkları en etkili araç, taşeronlaşmadır. Taşeron işçisi yasal haklarını kullanmak istediğinde ve sendikalaştığında, işten atılmaktadır. Kamu kesiminde taşeronlaşmaya karşı kullanılacak önemli bir silah, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 94 sayılı Sözleşmesi'dir. Türkiye tarafından 1960 yılında onaylanan, uygulanması konusunda 1988 yılında bir Bakanlar Kurulu kararı çıkarılan ve 1993 kamu kesimi toplu iş sözleşmelerine hakkında özel bir madde konan bu Sözleşme, önemli bir mücadele aracıdır. Bu Sözleşmeye göre, kamu kurumu ve kuruluşları tarafından ihale ile yapılan ve ihale bedeli belirli bir miktardan aşan tüm işlerde (her türlü imalat, hizmet ve inşaat işinde), taşeron işçileri veya ihaleyi alan işletmede çalışan işçiler, işkolunda imzalanmış toplu iş sözleşmesinin sendikalı işçilere sağladığı haklardan, sendika üyesi olmadan aynen yararlanmaktadır.

(6) Sendikal haklarını kullanan işçilere karşı düşmanca tavır takınan işverenlere karşı **tüketici boykotları** kullanılabilir.

(7) Ülkemizde giderek yaygınlaştırılmaya çalışılan eve-iş-verme sistemi ve ormancılıkteki vahidi fiyat sistemi içinde çalışanlar İş Yasası kapsamına alınmalıdır.

(8) Kamu çalışanlarının Türkiye tarafından onaylanmış uluslararası Sözleşmelerden kaynaklanan grevli toplu pazarlık ve siyasi faaliyette bulunma haklarını kullanmalarının önündeki iç mevzuat engellerinin kaldırılmasıyla, bu alandaki sendikacılık hareketi daha da gelişecektir.

(9) Sendikaların çeşitli meslek kuruluşları ile yapacakları ortak çalışmalarla, sendikacılık hareketinin güçlenmesi sağlanabilir.

(10) TÜRK-İŞ'in il ve bölge temsilciliklerinin işleyişinin güçlendirilmesi ve bu yolla yerel düzeyde şubeler arasında işbirliği ve güçbirliğinin geliştirilmesi, teşkilatlanma çalışmalarını daha kolaylaştıracak ve güçlendirecektir.

(11) İşyeri sendika temsilciliği kurumunun güçlendirilmesi ve yeni işyerlerinde teşkilatlanmada kullanılması, önemli bir gücü harekete geçirecektir.

(12) Sendikası işyerlerinde çalışma mevzuatının uygulanması ve işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında denetimlerin yoğun bir biçimde yapılmasını sağlamak, sendikalaşmayı teşvik edecektir.

(13) İşçiler arasında dayanışmanın geliştirilmesi, özellikle teşkilatlanma aşamasında son derece önemlidir.

(14) Öğrencilerin ve ihtiyaç fazlası eratin işyerlerinde çalışmalarına izin veren, özel güvenlik görevlilerinin sendikalaşmasını yasaklayan ve Serbest Bölgeler Yasası'nda grev hakkının kullanılmasını engelleyen hükümlerin kaldırılması, sendikasızlaşmayı kolaylaştıracaktır.

(15) Bütün bunların gerçekleştirilmesi için ise, TÜRK-İŞ'in 16. genel kurulunda oybirliğiyle alınan karar doğrultusunda, sendikacılık hareketinin siyasal alandaki bağımsız gücünün güçlendirilmesi, hissettirilmesi ve gerektiğinde demokratik biçimde alınan kararlar doğrultusunda kullanılması gerekmektedir.

KADININ SENDİKAL FAALİYETE KATILIMI

Seyhan ERDOĞDU
TÜRK-İŞ Kadın İşçiler
Bürosu Müdürü

İşçi kadınının yerinin sendikası olduğu genellikle kabul gören bir önermedir. Ancak kadının işgücüne katılım oranının düşüklüğü, genellikle sendikalaşmanın güç olduğu işyerinde ve çalışma biçimlerinde istihdam edilmesi, aile sorumlulukları, kadının yerinin evi olduğu şeklindeki geleneksel yaklaşım, kadınların genellikle düşük statülü işlerde çalışıyor olması ve sendikaların, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, erkek üyelerin katılımına uygun bir yapı taşımaları gibi nedenlerle bu önermenin hayata geçmesi çok zor olmaktadır.

Sendikalar kadın üyelerinin katılımını güçlendirmek için politikalar geliştirmişlerdir. Bu politikaları aşağıdaki gruplamada toplayabiliriz.

- Düzenli olarak yapılan kadın konferansları
- Sendika yönetimlerinde desteklenen kadın komiteleri
- Sendika genel merkezlerinde kadın büroları
- Yönetim kurullarında kadınlar için ayrılmış sandalyeler,
- Sendika tüzüklerindeki seçim maddesinde yapılan değişikliklerle nisbi temsil garantisi.
- Sendikal faaliyetin kadın üyeleri gözönünde tutularak yeniden düzenlenmesi,
- Eğitim.

Bütün bu çalışmalar kadınların sendikal faaliyete katılımında bazı iyileştirmeler sağlamakla birlikte Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ETUC'un yapmış olduğu bir çalışmada, ETUC'a üye 31 konfederasyon'dan toplanan veriler, kadınların üye sayısı içerisinde yüksek oranlara ulaşmasına rağmen, sendikaların genel merkez yönetimlerinde daha düşük oranda temsil edildiğini göstermektedir. Aşağıda bu çalışmanın sonuçlarından bir tablo sunuyoruz:

Yukarıdaki tablo kadınların sendikal katılımını artırmak için daha çok uğraş verilmesi gerektiğini ortaya koyuyor. Bu uğraşlardan bir tanesi de Uluslararası sendikal hareket içinde kadınların desteklenmesi.

TÜRK-İŞ'in üst kuruluşları olan Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu ICFTU ve Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ETUC bu

Konfederasyon	Kadın Üye %	Üye Sendikalarında Kadın Genel Başkan veya Genel Sekreter	Genel Kurul Delegesi %	Kadınların Yönetimde Temsili İçin Destek Politikası
EGTB (Belçika)	Belirsiz	25'de 0	Belirsiz	Yok
LO (Danimarka)	49	23'de 2	30	Yok
DGB (Almanya)	32	56'da 1	22	Yok
CC. OO (İspanya)	42	Belirsiz	15	Kota
UGT (İspanya)	29	32'de 2	Belirsiz	Yok
CFDT (Fransa)	Belirsiz	42'de 6	21	Yok
FO (Fransa)	Belirsiz	131'de 7	35	Yok
CISL (İtalya)	40	Belirsiz	18	Kota
FNV (Hollanda)	22	19'da 4	20	Var
TUC (İngiltere)	36	69'da 14	22	Var
ÖGB (Avusturya)	31	14'de 1	14	Yok
LO (Norveç)	42	Belirsiz	35	Var
LO (İsveç)	45	22'de 2	26	Var
TÜRK-İŞ	10	32'de 0	1	Var

amaçla kendi bünyeleri içinde de kadın büroları ve kadın komiteleri kurmuş bulunuyor. Bu sayımızda TÜRK-İŞ'in de üyesi bulunduğu ETUC Kadın Komitesini sizlere tanıtmak istiyoruz.

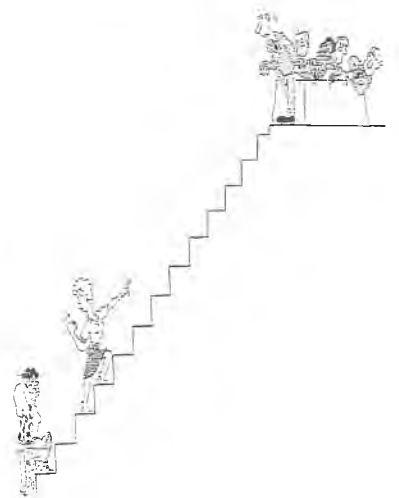
"ETUC Kadın Komitesi, bir tüzük kuruluşu olmayıp ETUC nezdinde danışma statüsüne sahiptir. ETUC Kadın Komitesine bütün üye Konfederasyonlardan ve ETUC bünyesindeki işkolu komitelerinden temsilciler katılır. Alman DGB ve İngiliz TUC gibi büyük konfederasyonların 3 temsilcisi vardır. Diğer Konfederasyonların bir temsilcisi bulunur. Konfederasyonlar Komiteye erkek temsilci de yollayabilirler. TÜRK-İŞ ve DISK Komitede birer kişi ile temsil edilmektedir.

ETUC Kadın Komitesi genelde yılda 2 kez toplanır. Bir ya da iki kez de kadın sorunları ile ilgili seminer düzenler.

ETUC Kadın Komitesi son 10 yılda ETUC bünyesinde kadınların sendikal faaliyetlerini artırmak için yoğun çabalar harcamıştır. 1991 ETUC Genel Kurulunda alınan "eşitlik kararı", 1992 tarihinde ETUC Yönetim Kurulunun benimsediği ETUC politikalarında kadın işçilerin gözönünde tutulması yaklaşımı gibi yenilikler Kadın Komitesi toplantılarında tartışılmış ve ETUC yönetimine kabul ettirilmiştir.

ETUC Yönetim Kurulunda, Yürütme Komitesinde, Genel kurulunda ve Daimi Komitelerinde Kadın Komitesi için belirli sayıda temsilciler ayrılmıştır. Kadın Komitesi ETUC Genel Kuruluna 10 temsilci, ETUC Yönetim Kuruluna 3 temsilci, ve ETUC Yürütme Komitesine 1 temsilci yollar. Ayrıca ETUC Genel Merkezi bünyesinde bir "Eşitlik Dairesi" mevcuttur. ETUC Genel Sekreterliğindeki bir Konfederasyon Sekreterinin kadın olması tüzük gereğidir.

ETUC Kadın Komitesi, bir tüzük kuruluşu olmamakla birlikte, 1992 tarihindeki Yönetim Kurulu kararıyla ETUC tüzüğünün 15 nci maddesine göre Daimi Komite niteliği taşımaktadır ve bu nedenle ETUC yönetimi kadınlara ilişkin faaliyetleri için ayrı bir bütçe ayırmak zorundadır."

50 YIL YETER

Dünya Bankası'nın 50. Kuruluş Yılı kutlamalarını protesto eden bazı Amerikalılar **50 Yıl Yeter, Dünya Bankası ve IMF yoksulluk ve ümitsizlik yaratır** şeklinde protestolarla kamuoyunun dikkatini çekiyorlar..

Dünya Bankası ve IMF'nin Amerika Birleşik Devletleri'nin başkenti Washington'da bulunan Genel Merkez binalarının önünde toplanan ve sayılan elli-yi bulan bir grup Amerikalı protestocu sürekli olarak bu iki ku-

Sinan Vargı

TÜRK-İŞ
Teşkilatlanma Uzmanı

dıkları posterler ve fotoğraflarla halka yansıtıyorlar.

Özelleştirme sürüyor...

Bizim malımızı, kime, nasıl satacağımızı yine bizim paramızla bize öğretecek olan yabancı danışmanlık firmalarının seçimi Özelleştirme İdaresi tarafından yapıldı.

nışmanlığı ve Halkla İlişkiler Danışmanlığı için ilgili firmaların seçimi yapıldı. Kurumsal ve Hukuk Danışmanlığını **"iki yabancı firma"** verilen teklifler sonucu kazanırken, Halkla İlişkiler Danışmanlığı için 3 yerli 3 de yabancı firmanın tekliflerinin değerlendirme aşamasında olduğu belirtiliyor.

Dünya Bankası'nın verdiği 100 milyon dolar kredi ve bunun faizi, halkın ödediği vergilerden kesilecek. Bizim ülkemizde danışmanlık veya hukuk, kuruluşları yokmuşçasına yabancı firmalara verilen paralarla, bu kuruluşlar Özelleştirme İdaresine bizim kendi malımızı, belki kendimize, belkide çok uluslu şirketlere nasıl ve kaçta satacağımız konusunda yine bizden aldıkları paralarla öğretecekler. Bunu yaparken de kamu oyunun ve medyanın desteğini sağlamak için halkın vergisinden kesilen paralarla, TV'lerde açık oturumlar, tutulmuş insanlarla yapılan röportajları ekrana getirerek "özelleştirme yapılsın, bu fabrikalar satılırsa satılırsın" şeklinde mesajlarla kamuoyu oluşturmaya çalışacaklar.

Aynı plan, dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi Doğu Avrupa ülkelerinde de uygulanmıştı. Birkaç yıl içinde ülkenin en önemli sanayi tesisleri çok uluslu şirketlerin eline geçmişti. Şimdi aynı tür kamuoyu oluşturma ya da beyin yıkama faaliyetlerinin hızlandırılması bizde de isteniyor..

ruluşu tüm dünyada yoksulluk ve ümitsizlik yarattıkları gerekçesiyle protesto ediyorlar. Her iki kuruluşun binalarının önünde bulunan parka kurdukları, mukavvadan yaptıkları barakalarda yaşayan protestocu Amerikalılar, her iki kuruluşun geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelerde uygulattıkları ekonomik politikalar nedeniyle insanların bu tür barakalarda açlık, yoksulluk ve sefalet için yaşamak zorunda bırakıldıklarını hazırla-

Dünya Bankası, Türkiye'de özelleştirme çalışmalarının yavaş gitmesi ve **"halkın konuya destek vermesi için propaganda çalışmaları"**nın yaygınlaştırılması amacıyla Türkiye'ye 100 milyon dolar kredi vermişti. Kredinin verilmiş şartında yer alan 54 milyonun yabancı danışmanlık firmalarına ayrılarak özelleştirme için geniş bir propaganda ve eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi planlanmıştı. Kurumsal Danışmanlık, Hukuk Da-

Sosyal güvenlikte yeni düzenlemeler

Her menfi sonuç tartışıldığı veya tanıtılmak istendiği şekilde oluşmuştur. Yani herkes bir durumu ve ne-neyi değerlendirirken ya kendi iste-şekilde veya bu sonucu meydana getiren etkenleri dikkate almadan mevcut sonuca göre değerlendirmekte ve güncel çözüm çarelerini önermektedir.

Sosyal sigortalar Kurumunun mali ve idari sorunları-na çare olarak gösterilen emeklilikte yaş kısıtlaması ve prim ödeme gün sayılarını artıran ayrıca bazı hakları kısıtlayan ve sigortalılara yeni yükler getiren tasan da bu görüş doğrultusunda değerlendirilmelidir.

Altını çizerek yazmak ve yüksek sesle herkese duyur-mak istiyoruz ki, Sosyal Sigortalar Kurumunun bu hale gelmesinin ana nedeni, üyelerine tanıdığı aşırı hak ve menfaatlerle erken yaşta emeklilik uygulamaları de-ğildir.

Sosyal Sigortalar Kurumu iş hayatında türlü hallere karşı ilgili (506 sayılı Kanun) sigorta kanunu hükümlerini uygulamak üzere kurulmuştur.

506 sayılı Kanuna göre, bir hizmet akdine dayana-rak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar si-gortalı sayılmaktadır.

Çalıştırılanlar, işe alınmalarıyla kendiliğinden "Sigor-talı" olurlar.

Sigortalılar ile bu kişileri çalıştıranlar işverenler hak-kında sigorta hak ve yükümlülükleri sigortalının işe alın-dığı tarihte başlar, yine sigortalı olmak hak ve yükümlü-lüğünden kaçınılmaz ve vazgeçilmez. Yani uygulama mecburi ve primli bir sigorta sistemidir. Kuruma işçiler ve işçileri için işverenler prim ödemekle yükümlüdürler.

Bilindiği üzere Malûllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları uygulamaları 1.4.1950 tarihinde başlamış ve 1.4.1975 tari-hinden sonra yasa gereğince yaşlılık aylığı uygulaması yönündeki talepler de artmaya başlamıştır. Bu dönem-deki Kurumun fonları düşük faizli tahviller ve sanayici kredileri ile değerlendirilmek suretiyle güncel değer kay-bına uğratılmıştır.

20.6.1987 tarih 3395 sayılı Kanunla, 506 sayılı Kanu-nun 79. maddesi değiştirilerek her türlü inşaat, tamirat, tadilat, tesisat ve benzeri işler yapan işverenler Kuruma bildirimlerinde serbest bırakılmış ve Kurumun işveren bildirimlerine karşı mevcut otokontrol yetkisi kaldırılmış-tır.

Bu düzenleme sonucu işveren Kuruma bildirimlerini ihale ve maliyet bedelinin yüzde 1-2'si oranında işçilik bildirmek ve bu şekil deki/bildirimleri nedeniyle/ yine eksik prim ödeyerek dosyalarını kapatmıştır.

1.12.1993 tarih 3917 sayılı Kanunla 6 yıl altı ay sonra yapılan bu yöndeki yeni düzenleme de eksik işçilik oranları nedeniyle geçmiş kayıpların telafinin ötesin-de, yine yeni kayıplara neden olmakta ve istikrarlı bir şekilde yürütülememektedir.

Yine 4.4.1987 tarih, 277 sayılı KHK ile 1986 ve daha önceki yıllara ait prim, gecikme zammı ve faiz borçlarını

H. Avni YAZICI

TÜRK-İŞ

Sosyal Güvenlik Uzmanı

bu KHK'nin yürürlük tarihinden 1 yıl içinde ödeyen işverenlerin gecikme zammı ve faiz borçları ödeme tarihini-den itibaren 2 yıl ertelenmiştir.

Bu dönemlere ait olup, ölçümle-melerden ileri gelen prim borçlarına ait gecikme zammı ve faizler de bir yıllık süre içinde ödenmesi durumunda terkin edilmiştir. Bu süre 20.5.1988 tarih, 323 sayılı KHK ile 31.5.1988 günü mesai sonuna kadar ertelenmiştir.

5.3.1992 tarihli ve 3786 sayılı Kamuoyundaki ismiyle tahsilatı hızlandırma yasası ile, özel sektör işverenlerinin Kuruma vaki prim borçlarını 4 aşamada ödemeleri du-rumunda bu borca ait prim borçlarına ait gecikme zam-ları, ödeme tarihlerine paralel olarak yüzde 100-25-50-75 şeklinde affedilmiştir. Bugün için gecikme zammı aylık yüzde 12, yıllık yüzde 144'dir.

2.7.1992 tarihli ve 3836 Sayılı Kamu Kurum ve Kuru-luşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun Uygulaması sonucu Kurum alacakları Hazinece 1.5 yıl sonra Kuruma ödenebilmiş ve bu geç ödmeden ileri gelen gecikme zammı ödenmediği gibi her iki kesimin Kuruma vaki borçları da her geçen gün artış göster-miştir.

Son olarak 4.5.1994 tarihli ve 3986 sayılı Kanunla Büyükşehir Belediyeleri, belediyeler, İl Özel İdareleri, bunlara ait tüzel kişilerin veya bu kuruluşlara bağlı müs-takil bütçeli kamu tüzel kişiliğine sahip kuruluşların 1.4.1974 tarihine kadar Sosyal Sigortalar Kurumuna vaki borçları bu tarihten sonra gecikme zammı tahak-kuk ettirilmeden 36 ay taksitli bağlanmıştır.

Kurumun sorunları yukarıda açıklanan uygulamalar dışında:

- 1- Sosyal güvenliğe devlet katkısının olmaması,
- 2- Kurumun karşılığında primini almadığı sosyal yar-dım zammı gibi risklerden sorumlu tutulması,
- 3- Kamu kurum ve kuruluşları ile bazı özel sektör iş-verenlerinin işçilerin ücretlerinden kestikleri primleri primleri dahi Kuruma yatırmamaları ve işletme serma-yesi olarak kullanmaları. Yine alışılmış uygulamanın yukarıda açıklanan yasal düzenlemelerle teşvik görme-si,
- 4- Sosyal güvenlik kuruluşuna bildirilmeden yapılan kaçak istihdamın, Kuruma kayıtlı sigortalılar seviyesine ulaşmasına rağmen, sonra bir çare bulunamaması,
- 5- Yönetimden ileri gelen sorunlar, şeklinde bir tasni-fe tabi tutmak gerekir.

Yetkililere soruyoruz, bu sorunların nedeni üretkenler-midir ki? Fatura hep emekçilere çıkartılıyor, alın terinin kazanılmış ve alışılmış hak ve menfaatleri, Kurumun bu-günkü sorunları bahane edilerek ellerinden alınmak ist-eniyor.

Suçlular/sorumsuz yöneticiler ve siyasi tercihlerini za-manında ve yerine kullanamayıp ülkeyi yönetenler-dir.

Genç bir nüfus yapısına sahip ve işsizliğin çalışabilir nüfusun yüzde 20'sini aşan ülkemizde bu gençlere nasıl iş bulunacaktır?

Yine ülkemizdeki çalışma, barınma ve beslenme şartları ile iş güvenliğinin bulunmaması gerçeği karşısında sigortalıların kadınlarda 55 yaş ve 7 bin 200 gün prim ödeme, erkeklerde 60 yaş ve 9 bin gün prim ödeme şartlarını nasıl yerine getirecekleri önemlilerdir.

Bu tasarı ile bilerek ve isteyerek, emeklilikte sigortalılık süresi kaldırılarak emekliliğine kalan süreye göre değerlendirilmeye gidilmek suretiyle sigortalılar geçiş sürecinde daha mağdur edilmişlerdir. T.C. Emekli Sandığı ve Bağ-Kur'daki yaşlılık aylığı bağlama şartlarına karşı sigortalılar aleyhine yapılan düzenlemeler düşündürücüdür. Neden ilk uygulama yani boy hedefi emekçilerdir?

Yine, sigortalıların iş kazalarıyla meslek hastalıkları sigortası kapsamı dışındaki hastalıklarında Kurum sağlık yardımlarından istifadesi için 180 gün hastalık sigortası primi ödemiş olması şartı getirilmekte/ ayrıca Muayene ücret alınmak istenmektedir.

Maluliyet sigortasından istifade için toplam olarak 1800 gün veya en az 5 yıldan beri sigortalı bulunup, sigortalılık süresinin her yılı için ortalama 180 gün maluliyet, yaşlılık ve ölüm sigortalı prim ödemiş olma şartının bir kat artırılarak toplam olarak 3600 gün ve 10 yıldan beri sigortalı bulunma şeklinde değiştirilmesi üzerinde durulması gereken bir sosyal sorundur.

Yapılmak istenen değişiklikle toplumsal bir suç işlenmektedir. Çünkü malul sayılması gerektiren ilk şart çalışma gücünün en az 2/3'ünü kaybetmektedir. Yine bu kaybın sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başlandığı tarihte mevcut olmaması yani sonradan musap bulunulması, yani sigortalı olarak çalışırken tutulunan bir hastalık olması gerekmektedir.

Sağlığını çalışırken kaybeden bu insanla sosyal güvenlik haklarının kısıtlanmasını sosyal güvenlik ve sosyal devlet ilke ve prensipleriyle bağdaştırmak mümkün değildir.

Ölüm sigortasından istifade şartları 1 misli artırılarak toplam olarak 3600 gün veya en az 10 yıldan beri sigortalı bulunma, sigortalılık süresinin her yılı için 180 gün prim ödeme şartı getirilmektedir.

Alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın üst sınırı, sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için tesbit edilen günlük kazancın 5 katı olarak belirlenmektedir. Bu tutar bugün için 4 milyon 173 bin 750 TL. iken, 20 milyon 868 bin 750 TL. ya çıkacaktır.

Ancak bu düzenleme sonucu ödenecek prim karşılığında sigortalılara emekli olduklarında yeni hak ve menfaat getirilmemektedir.

Yani nimet-külfet dengesi gözardı edilmiş bulunmaktadır.

Ağır, yıpratıcı ve zehirleyici işlerde çalışanların maluliyet, yaşlılık ve ölüm sigortalı prim oranları yüzde 22'den 24'e çıkarılmakta ve bu artış işçi ve işverene l'ere olarak yükletilmektedir.

Ayrıca bu kabil işlerde çalışanların itibarı hizmet süresi uygulamasına son verilerek, kazançları fiili hizmet zammına dönüştürülmektedir.

Hastalık sigortasından sağlanan iyileştirme araçları ile protez, araç ve gereç bedellerine iştirak uygulaması getirilmektedir.

Yine ilâç bedellerine iştirak paylarının yönetim kurullarıyla belirlenmesi düzenlenmektedir.

506 sayılı Yasaya göre sağlık yardımlarından istifa edenlerle geçici iş göremezlik ödeneğini hak etme şartları bir misli artırılarak 120 günden 240 güne çıkarılmaktadır.

Bu düzenlemeler sigortalılara yeni mali yüklerin habercisidir. Ama iddia ediyor ve yetkilileri uyarmak istiyoruz ki/ düzenleme Kurumu içinde bulunduğu mali ve idari sorunlardan kurtarılmayacaktır. Sigortalılara ve onların kazanılmış ve alışılmış haklarına yazık olacaktır.

OECD'nin 1992 yılı istatistiklerine göre ülkemizde 65 ve yukarı yaş grubu genel nüfusumuzun yüzde 4'üdür.

Bu oran Amerika'da 75 yaşın üzerindeki yaş grubu için yüzde 12, Norveç'te yüzde 16 ve İngiltere'de yüzde 15'dir.

Ülkemizde yaşam süresi ise, istatistiklerde ifade edildiği gibi, 68'li yaşlara kadar istisnalar dışında devam etmemektedir. Çünkü uluslararası araştırmalara göre yaşam süresi erkeklerde 64, kadınlarda 70 yıldır. İleriye dönük varsayımlarla değerlendirilmeye gidilmesi bizi telefisi mümkün olmayan sonuçlarla karşılaştırmaktadır.

Sosyal Sigortalar Kurumunun 1993 yılı istatistik yılına göre, o yıl içinde Kurumdan yaşlılık aylığı almakta iken ölen 19 bin 490 kişinin, 7 bin 741'i 55-64 yaş arasındadır. Yine 6 bin 849'u 65 yaştan yukarıdır. 4 bin 900'ü ise 39-64 yaş arasındadır. Yani, 65 yaştan fazla yaşayanlar yüzde 25'dir.

Bilindiği üzere, 1985 yılında çıkarılan 3246 sayılı Kanunla yaşlılık sigortasından emekli olabilme şartlarını ağırlaştıran hükümlerin 1.1.1990 tarihinden itibaren uygulanması yasalaştırılmış, geçici maddelerle de Kanunun yürürlük tarihinde sigortalılık süresi 15-10-5 yıl olanlara da kademeli bir şekilde yaş kısıtlaması uygulanması düzenlenmiştir. Bu yasa hükümleri tamamen uygulanmadan 1992 yılında 3774 sayılı Kanunla kaldırılmıştır. Aradan ikibuçuk yıl geçtikten sonra bu tasarı taslağının gündeme gelmesi düşündürücüdür.

Yine bu yönde hazırlanan bir başka tasarı Bakanlar Kuruluna sevk edildikten sonra ilgili Bakanca, siyasi partilerin, işçi sendikalarının tepkisi sonucu geri çekilmiştir. Dünya Bankası, IMF gibi kuruluşların baskıları ile tasarı tekrar gündeme gelmesi ülkemizi kimlerin yönettiğini göstermektedir.

Yetkililere hatırlatmakta yarar gördüğümüz çok önemli bir husus, 1991 seçimlerinde hangi siyasi partilerin yapmış oldukları vaatler sonucu toplumun hangi kesiminin desteğini sağlayarak iktidar oldukları hususudur.

Bu düzenleme sonucu, sigortalıların kazanılmış ve alışılmış hak ve menfaatlerine yazık olacağı gibi, siyasi partilere de yazık olacaktır.

Yanlış siyasi tercihlerin faturasını işçiler çekmemelidir.

Arsızların bu şekilde uyandırılması iki taraf içinde harşırı sonuçlar vermez...

BAŞBAKAN ADNAN MENDERES'İN "1 MAYIS İŞÇİ BAYRAMI" KUTLAMASI

YILDIRIM KOÇ
Genel Başkan Danışmanı

27 Mayıs 1935 gün ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ile 1 Mayıs günü Bahar Bayramı olarak genel tatil kabul ediliyordu. Ancak genel tatilde işçilere herhangi bir ödenecek değildi. 9.8.1951 gün ve 5837 sayılı yasayla, genel tatillerde işçilere çalışılmaksızın yarı yevmiye ödenecek kararı alındı. 8.6.1956 gün ve 6734 sayılı yasayla da, 1 Mayıs dahil tüm genel tatillerde işçilere çalışılmadan ödenecek ücret 1 yevmiyeye çıkarıldı.

1950'li yıllarda Soğuk Savaş Türkiye'nin iç politikasını da belirliyordu. 1 Mayıs bu dönemde "komünist bayramı" olarak kabul edildiğinden, 1 Mayıs öncesinde güvenlik güçleri çeşitli önlemler alırdı. Ancak rahmetli Adnan Menderes 1 Mayıs 1960 günü Başbakan olarak yaptığı konuşmada işçilerin "1 Mayıs İşçi Bayramı"nı kutladı ve herkesi şaşırttı.

Başvekil Adnan Menderes 1 Mayıs 1960 günü radyodan yaptığı bu önemli konuşmasında ülkede ihtilal söylentilerine değindi, ülkede bir ayaklanma girişimi olduğundan söz etti ve şunları söyledi:

"Bugün 1 Mayıs İşçi Bayramı, işçi kardeşlerimize elemsiz, kadersiz birçok bayramlar idrak etmelerini ve onların refah ve saadetine temenni ederken, bu gayede kendilerine her zaman yardımcı olmanın en aziz emelimi teşkil ettiğini ifade etmek isterim... Bu şecemli ayaklanma teşebbüslerinin bir merkezden idare olunduğuna dair bin bir delilden biri de bütün bu gayretlerin kendine mahsus bir mantık içinde cereyan etmesi, hadiselerle tarihlerin arasındaki münasebete ve takvime büyük bir ehemmiyet verilmekte olmasıdır... Bakınız. Bugünkü hadiseler de, Tahrir'deki CENTO toplantısı, 1 Mayıs Bayramı ve 2 Mayıs İstanbul NATO toplantısı gibi tarihler seçilerek, görülerek, hadiselerle ayarlanmış görünmüyor mu?... 1 Mayıs İşçi Bayramı ise, sokaklara dökülerek bizim şu sözde ihtilalcilerin, işçi kardeşlerimizin her yerde teşkil edecekleri büyük kalabalıktan da istifade etmek maksadına bağlı görünmüyor mu?"

Dönemin Demokrat Parti muhaliflerinden Forum Dergisi'nde ise Adnan Menderes'in bu konuşmasını eleştiren "1 Mayıs Bayramı" başlıklı şu yazı yayınlandı¹:

"İstanbul halkının 24 saat evlerinde kapalı kaldığı 1 Mayıs günü, çoktanberi D.P. Radyosu haline gelmiş olan (ve sanki halkın sınırını bozmak vazifesini yerine getirmek için çalışan) Devlet Radyoalan-

da, Menderes'in şimdiye kadar yaptığı konuşmaların en sert, en hiddetli durmadan tekrarlandı. Baştan başa muhalefete karşı delilsiz isnatlarla ve her cümlesi 'isyan', 'ayaklanma', 'ihtilal', 'Hükümet darbesi', 'siyasi süikast' kelimeleri ile dolu olan bu nutkun sonunda, gayet yumuşak bir eda ile Türk işçilerine hitap edildi. Vatandaşlar, Türkiye Başvekilinin şu cümleleri sarfettiğine hayret içinde şahit oldular: 'Bugün 1 Mayıs İşçi Bayramı, işçi kardeşlerimize elemsiz, kadersiz birçok bayramlar idrak etmelerini temenni ederim.'

"Nasıl hayret edilmesin ki, 1 Mayısın Türkiye'deki ismi Milli Bayramların adını tesbit eden 27 Mayıs 1935 gün ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanun'un 2inci maddesinin C bendine göre, sadece 'Bahar Bayramı'dır...

"Yalnızca kanunda değil, bütün resmi ve gayri-resmi konuşmalarda da 1 Mayıs, memleketimizde yıllardır Bahar Bayramı olarak anılır.

"Başvekilin radyo konuşmaları, irticalen değil, önce düşünce taşınma hazırlanarak yazıldığına, hatta konuşma bantı (yani ses makinesine) alındıktan sonra, bu bant Radyo Evine götürülmeden önce, Menderes tarafından en aşağı bir defa dinlendiğine göre, bu vasıflandırmayı bir 'dil sürçmesi' olarak kabul etmeğe de imkan yoktur. Yine hepimiz biliriz ki, 1 Mayıs, Marksist Sosyalistler ve Komünistler için İşçi Bayramıdır. Solcu işçilerin 'dünya ihtilali' gayesiyle birleşerek bayram yaptıkları gündür. Ve zaten Türk Kanun Koyucusunun 1 Mayısı 'bahar bayramı' olarak ilan edişinin sebebi de, beynelmül işçi hareketlerinin Türkiye'de de sınıf mücadelesi şuurunu yaratmak için böyle bir günü kendilerine maletmesine meydan vermemekten ibarettir... Menderes'in 1 Mayıs'ı 'işçi Bayramı olarak ilan edivermesinden' dolayı, kendisinin sola kaymağa başladığını iddia edecek değiliz. Ama şu kadarını belirtmek isteriz ki, Menderes, Bahar Bayramını kendi başına vafiz ederek İşçi Bayramı haline getirmekle, bir kerre daha 'yalnız Meclise ait olan bir yetkiyi kendisinde görmek hevesine' kapılmıştır."

Rahmetli Menderes 1 mayıs'ta işçilerin "İşçi Bayramı"nı herhalde "dil sürçmesi" nedeniyle kutlamadı. Söz konusu konuşmasında da gözlenebildiği gibi, büyük olasılıkla, yaklaşan ihtimali seziyor ve bu dönemde genellikle Demokrat Parti'yi destekleyen işçilerden bir destek umuluyordu.

1- "Başvekilin Millete Hitabı, "Yedi Ocak, 7 Mayıs 1960, s. 6.

2- Forum, Sayı 147, 15 Mayıs 1960, s. 2-3.

Türkiye çağdaşlıkta atmakta olduğu adımları ya geç atıyor, Ya da attığı adımları akıl almaz bir biçimde ters yüz ederek kendisini yerinde saymağa mahkum ediyor; bu giriş cümleciklerini neden yazma zorunda kaldım, neden bu derece kendi kendime ağır gelen değerlendirme zorunluluğu ile karşı karşıya geliyorum, doğrusu üzüntü vericidir.

1965 li yıllarda her alanda olduğu gibi Sosyal güvenlik alanında da Ülkemizde son derece önemli adımlar atıldı. Sosyal Güvenlik şemsiyesi altına çalışanların oldukça önemli bir bölümü alınarak bu kesitler yarın endişesinden kurtarıldı. Yalnız çalışanlar mı? Onların eş ve çocuklarında Sosyal güvenlikten yararlanmaya başladılar. Sigortalı işçiler emeklilik hakkına daha önceleri bugünkü deyişle ancak mezarda sahip olurken veya yaşama şansını elde edenler ise camii avlularında avuç açarlarken TÜRK-İŞ'in yoğun kampanyası sonucu Meclisteki bir avuç Milletvekili Meclisi ikna ederek Erken emeklilik adı verilen kanunları çıkarmayı başardı.

1969 yılında yürürlüğe giren 1186 ve 1189 sayılı kanunların görüşüldüğü komisyonların başkanlığını yapma onuru bu satırların yazarına aittir. Geçmiş hatırlamadan ve elde edilen ileri hakları değerlendirmeden atılacak adımlar kaimca bizi yanlışlıklara götürür. Cumhurbaşkanı sayın Demirel'in Adalet Partisi genel başkanı ve başbakan olduğu 1965 yıllarında TÜRK-İŞ genel başkanlığını Merhum Seyfi Demirsoy yapıyor ve ülkemizde TÜRK-İŞ en büyük ve en güçlü işçi kurulu şu olma sıfatını taşıyordu. 1186 ve 1189 sayılı kanunların çıkışını sağlayan günlerin hikayesini yazabilsem oldukça ilgi çeken bir kitap hazırlardım. Kanunların Meclisten geçmesinden sonra sıra Senato'ya gelince Meclisler yaz tatiline girmiş ve kanunlaşması bir süre gecikmişti; Türk-İş başkanlar kurulunca oluşturulan üç ayrı komisyon Meclis Başkanı Başbakan ve Senato başkanı ile siyasi parti başkanlarını ayrı ayrı ziyaret ediyor, Meclisten geçen met-

SOSYAL GÜVENLİKTE NELER OLUYOR?

nin senatocada aynen benimsenmesini istiyordu. Sayın Demirel'in Senatodaki çoğunluk A.P. lidir endişeye mahal yok demesine rağmen

men Ağustos sıcaklarında Tandoğan'da yapılan mitingi bugün gibi hatırlarım.

Kanunlar sonunda çıktı ve hemde senata değişikliğe uğramadan getirilen haklar 13 yıl on ay yirmi gün hizmeti bulunan bir işçinin 25 sigortacılık süresini tamamlaması halinde emekli olabileceği hükmü ağırlıklı olmakla beraber yaş haddinde işçiler zorunlu emekliliğe tabi olmasınlar diye kanunda yer almıştı. Şimdi o kanunlarla getirilen hakların yerinde yeller esmektedir veya estirilmek istenmektedir.

Sayın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının gayretlerine rağmen Türk İşçisine ileri hakları hediye eden Adalet partisinin devamı Doğru Yol partisi yöneticileri veya Milletvekilleri kendi getirdikleri bu ileri hakları ne kadar geri götüreceklerdir? Doğrusu merak edilecek taraf da budur.

İşin en önemli yanına gelince hazırlanan bunca master plana rağmen Yurdumuzdaki üç Sosyal güvenlik kuruluşu tek çatı altında toplanamamış, çalışanlar arasındaki haklardan yararlanmada çeşitli farklılıklar giderilememiş, devlet katkısı etkili bir biçimde sağlanamamış ve kuruldukları günden günümüze kadar devlet için önemli birer finans kaynağı olan bu kuruluşlara Devlet gereken borcunu ödememiştir. Bu kaosu giderme Sosyal güvenlik kuruluşlarını mali çıkmazdan kurtarma için tek çare olarak Hakları kısıtlamak fikri kolay yol olarak benimsenmeye başlanmıştır. İstikrarlı dönemlerde elde edilen hakları istikrarsız dönemlerde elden çıkarmak ne derece yanlış olur? İzan sahiplerinin takdirine bırakıyorum. Unutmamalı HAK VERİLMEZ ALINIR. 1965 li yıllar da durum böyleydi...

TÜRK-İŞ Danışmanı Sayın Kaya Özdemir'in annesi Rabia Özdemir 20 Nisan 1995 günü Mudanya'da vefat etmiştir.

Merhuma Tanrı'dan rahmet, ailesine başsağlığı dileriz.

TTK 16. DÖNEM TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ GÖRÜŞMELERİ BAŞLADI

İlk oturuma katılan Türk-İş Genel Sekreteri ve Genel Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Şemsi Denizler ile TTK Genel Müdürü Hayrettin Soytaş sözleşmenin masada bitirilmesi temennisinde bulundular.

Denizer açılış konuşmasında 5 Nisan Kararlarının, dünyada eşi görülmedik oranda ücret kayıplarına yol açtığını hatırlatarak "Ne olursa olsun biz çok fazla ücret alalım düşüncesinde hiçbir zaman olmadık. İşyerimi-

DENİZER: "Sözleşmenin masada bitmesini temenni ediyoruz"

zi ve işimizi korumak, sağlıklı ortamda çalışmak ve ücret kayıplarımızı telafi etmek ile kurum devlet eli ile nasıl daha iyi işleti-

li. Ülke ihtiyacı olan kömür Zonguldak'tan nasıl temin edilebilir düşüncesi ile hareket ediyoruz" dedi.

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENİŞLETİLMİŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

Türkiye Orman İşçileri Sendikası Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısı 15-16 Nisan 1995 tarihinde Ankara'da yapıldı. Büyük Sürmeli Otelinde düzenlenen toplantıda Ülkenin içinde bulunduğu sıkıntılarla birlikte üyelerimizin sorunları, Milli parklardaki özelleştirme, sözleşme kitapçığındaki maddelere işverenin uymaması, Bölge müdürlükleri ile Şubelerimiz arasındaki yazışma prasedürleri Sendikayasındaki son değişiklikler ile işyeri temsilci atamalarında izlenecek yöntemler ve 1995 yılı içindeki Sendikal

Faaliyetlerin değerlendirilmesi, yasalarda elde edilmiş kazanılmış hakların çiğnenmesi, sonunda Sendikamızca üyelerimiz adına açılan davalar ile "Vahidi fiyat" uygulamasının yaygınlaştırılması ve dönüşümlü çalışma isten çıkaranların tazminatlarının işverence verilmeyişi gündeme getirildi.

Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısına, Genel Merkez Yöneticileri Şube Başkanları ve yöneticiler katıldı.

HİKMET ALCAN TRAFİK KAZASI GEÇİRDİ

Şeker-İş Sendikası Genel Başkanı Hikmet Alcan 1 Nisan 1995 tarihinde Kayseri'den Çorum'a giderken Alaca yakınlarında trafik kazası geçirdi. Kazada Alcan yaralanırken, Şeker-İş Sendikası eski denetim kurulu üyesi Hamdi Alıcı vefat etti.

Merhumu Tanrıdan rahmet, Alcan'a acil şifalar dileriz.

NİSAN'95 GIDA HARCAMASI

- Mutfakta enflasyon yıllık olarak % 105.9 düzeyinde...
- Dört kişilik ailenin gıda harcaması nisan ayında % 6.6 oranında artarak 8.941.000.-liraya ulaştı.

- Süregelen fiyat artışlarının aile bütçesine sadece gıda harcaması için getirdiği ek aylık yük 552.000.-TL oldu.
- 1995 yılının ilk dört ayında fiyat artışı %22.8'e ulaştı. Geçen yıl aynı dönemdeki artış "5 Nisan Kararları"nın da bir sonucu olarak %41.7 oranında olmuştu.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi tarafından, çalışanların yoğun olarak alışveriş yaptıkları yerler dikkate alınarak sürekli olarak piyasa araştırması, aile bütçesinde önemli bir ağırlığa sahip olan gıda harcaması tutarının Nisan 1995 ayında 8.941.000.- liraya yükseldiğini ortaya çıkarmıştır.

Bilimsel veriler esas alınarak farklı yaş grupları itibarıyla oluşturulan gıda harcaması kalıbına göre, dört kişilik ailenin yapması zorunlu asgari harcaması tutarı aşağıda yer almaktadır:

Tablodaki da görüleceği üzere; temel gıda maddelerindeki fiyat artışlarına bağlı olarak, sağlıklı ve dengeli beslenebilmek için yapılması zorunlu aylık gıda harcaması tutarındaki artış Nisan 1995

ayında da devam etmiştir. Bir önceki ay 8.389.000.- lira olan dört kişilik ailenin gıda harcaması tutarı bir ayda %6.6 oranında artmış ve böylece aile bütçesine 552.000.- liralık ek bir yük, sadece gıda harcamasındaki fiyat artışlarından gelmiştir.

Aylık gıda harcaması kalıbı içindeki farklı ağırlıklı nedenlerle yansımaları da farklı olan bazı temel gıda maddelerindeki bir ayda gerçekleşen fiyat artışları, ekmekte % 15, sütte % 16.7, beyaz peynirde % 6.7 oranında olmuştur.

1994 yılında uygulamaya konulan ve "5 Nisan Kararları" olarak nitelendirilen ekonomik düzenlemeler sonucu geçtiğimiz yılın Nisan ayında % 41.7 oranında

gerçekleşen gıda harcaması tutarındaki artışın da etkisiyle oniki ay itibarıyla % 80 düzeyinde eğilim gösteren fiyat artışları % 112 düzeyine yükselmiş ve daha sonraki aylarda % 148 (örneğin Ocak'95 ayında) oranına ulaşmıştı. Ancak, baz alınan Nisan'94 ayındaki yüksek oranlı artış nedeniyle, Nisan'95 ayı itibarıyla meydana gelen % 6.6'lık artışa rağmen, son oniki aylık artış % 105.9 oranına gerilemiştir.

Oransal bazda görülen bu "nisi" iyileşmeye rağmen, gıda için her ay yapılması zorunlu tutar ile, çalışanların gelir düzeyleri dikkate alındığında "çalışanların geçim sorunu"nun artan boyutta sürdüğü ortaya çıkmaktadır.

Halen ülkemizde uygulanan asgari ücret brüt 4.173.750.-TL/Ay'dır. Bu tutardan vergi, sigorta primi, zorunlu tasarruf gibi kesintiler yapıldıktan sonra ele geçen net 2.834.429.-TL/Ay'a düşmektedir. Ele geçen asgari ücret ile dört kişilik ailenin gıda harcamasını karşılaması bir yana, sadece dokuz günlük gıda harcamasına yetmektedir. Diğer bir ifadeyle, asgari ücret aylık gıda harcamasının % 32'sini karşılamaktadır.

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nun yeniden toplantıya çağrıldığı bu dönemde yapılacak belirlenimin, ülke koşullarına uygun ve işçinin ailesiyle birlikte ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde olması, çalışanların sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için gerekli ön koşuldur.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AYLIK GIDA HARCAMASI (TL)

	Nisan'94	Aralık'94	Mart'95	Nisan'95
Yetişkin İşçi	1.456.000	2.443.000	2.864.000	3.039.000
Yetişkin Kadın	935.000	1.575.000	1.805.000	1.933.000
15-19 Yaş Grubu Çocuk	1.193.000	1.995.000	2.284.000	2.440.000
4-6 Yaş Grubu Çocuk	759.000	1.268.000	1.436.000	1.529.000
TOPLAM	4.343.000	7.281.000	8.389.000	8.941.000

GIDA HARCAMASI ARTIŞ ORANLARI

	Gıda Harcaması	Bir önceki Aya	Aralık Ayına	Son Oniki Aya
	Tutarı (TL/Ay)	Göre Artış %si	Göre Artış % si	Artış % si
Nisan'93	2.048.000.-	5.6	13.9	59.2
Nisan'94	4.343.000.-	24.4	41.7	112.0
Nisan'95	8.941.000.-	6.6	15.2	105.9

TTK 16. DÖNEM TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ GÖRÜŞMELERİ BAŞLADI

İlk oturuma katılan Türk-İş Genel Sekreteri ve Genel Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Şemsi Denizer ile TTK Genel Müdürü Hayrettin Soytaş sözleşmenin masada bitirilmesi temennisinde bulundular.

Denizer açılış konuşmasında 5 Nisan Kararlarının, dünyada eş görülmedik oranda ücret kayıplarına yol açtığını hatırlatarak "Ne olursa olsun biz çok fazla ücret alalım düşüncesinde hiçbir zaman olmadık. İşyerimi-

DENİZER: "Sözleşmenin masada bitmesini temenni ediyoruz"

zi ve işimizi korumak, sağlıklı ortamda çalışmak ve ücret kayıplarımızı telafi etmek ile kurum devlet eli ile nasıl daha iyi işleti-

lir. Ülke ihtiyacı olan kömür Zonguldak'tan nasıl temin edilebilir düşüncesi ile hareket ediyoruz" dedi.

TÜRKİYE ORMAN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENİŞLETİLMİŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

Türkiye Orman İşçileri Sendikası Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısı 15-16 Nisan 1995 tarihinde Ankara'da yapıldı. Büyük Sürmeli Otelinde düzenlenen toplantıda Ülkenin içinde bulunduğu sıkıntılarla birlikte üyelerimizin sorunları, Milli parklardaki özelleştirme, sözleşme kitapçığındaki maddelere işverenin uymaması, Bölge müdürlükleri ile Şubelerimiz arasındaki yazışma prasedürleri Sendikayasındaki son değişiklikler ile işyeri temsilci atamalarında izlenecek yöntemler ve 1995 yılı içindeki Sendikal

Faaliyetlerin değerlendirilmesi, yasalarda elde edilmiş kazanılmış hakların çiğnenmesi, sonunda Sendikamızca üyelerimiz adına açılan davalar ile "Vahidi fiyat" uygulamasının yaygınlaştırılması ve dönüşümlü çalışma isten çıkartılanların tazminatlarının işverence verilmeyişi gündeme getirildi.

Genişletilmiş Başkanlar Kurulu toplantısına, Genel Merkez Yöneticileri Şube Başkanları ve yöneticiler katıldı.

HİKMET ALCAN TRAFİK KAZASI GEÇİRDİ

Şeker-İş Sendikası Genel Başkanı Hikmet Alcan 1 Nisan 1995 tarihinde Kayseri'den Çorum'a giderken Alaca yakınlarında trafik kazası geçirdi. Kazada Alcan yaralanırken, Şeker-İş Sendikası eski denetim kurulu üyesi Hamdi Alıcı vefat etti.

Merhuma Tanrıdan rahmet, Alcan'a acil şifalar dileriz.

NİSAN'95 GIDA HARCAMASI

- Mutfakta enflasyon yıllık olarak % 105.9 düzeyinde...
- Dört kişilik ailenin gıda harcaması nisan ayında % 6.6 oranında artarak 8.941.000.-liraya ulaştı.

- Süregelen fiyat artışlarının aile bütçesine sadece gıda harcaması için getirdiği ek aylık yük 552.000.-TL oldu.
- 1995 yılının ilk dört ayında fiyat artışı %22.8'e ulaştı. Geçen yıl aynı dönemdeki artış "5 Nisan Kararları"nın da bir sonucu olarak %41.7 oranında olmuştu.

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi tarafından, çalışanların yoğun olarak alışveriş yaptıkları yerler dikkate alınarak sürekli olarak piyasa araştırması, aile bütçesinde önemli bir ağırlığa sahip olan gıda harcaması tutarının Nisan 1995 ayında 8.941.000.- liraya yükseldiğini ortaya çıkarmıştır.

Bilimsel veriler esas alınarak farklı yaş grupları itibarıyla oluşturulan gıda harcaması kalıbına göre, dört kişilik ailenin yapması zorunlu asgari harcama tutarı aşağıda yer almaktadır:

Tabloda da görüleceği üzere; temel gıda maddelerindeki fiyat artışlarına bağlı olarak, sağlıklı ve dengeli beslenebilmek için yapılması zorunlu aylık gıda harcaması tutarındaki artış Nisan 1995

ayında da devam etmiştir. Bir önceki ay 8.389.000.- lira olan dört kişilik ailenin gıda harcaması tutarı bir ayda %6.6 oranında artmış ve böylece aile bütçesine 552.000.- liralık ek bir yük, sadece gıda harcamasındaki fiyat artışlarından gelmiştir.

Aylık gıda harcama kalıbı içindeki farklı ağırlıklardan nedeniyle yansımaları da farklı olan bazı temel gıda maddelerindeki bir ayda gerçekleşen fiyat artışları, ekmekte % 15, sütte % 16.7, beyaz peynirde % 6.7 oranında olmuştur.

1994 yılında uygulamaya konulan ve "5 Nisan Kararları" olarak nitelendirilen ekonomik düzenlemeler sonucu geçtiğimiz yılın Nisan ayında % 41.7 oranında

gerçekleşen gıda harcaması tutarındaki artışın da etkisiyle oniki ay itibarıyla % 80 düzeyinde eğilim gösteren fiyat artışları % 112 düzeyine yükselmiş ve daha sonraki aylarda % 148 (örneğin Ocak'95 ayında) oranına ulaşmıştı. Ancak, baz alınan Nisan'94 ayındaki yüksek oranlı artış nedeniyle, Nisan'95 ayı itibarıyla meydana gelen % 6.6'lık artışa rağmen, son oniki aylık artış % 105.9 oranına gerilemiştir.

Oransal bazda görülen bu "nisbi" iyileşmeye rağmen, gıda için her ay yapılması zorunlu tutar ile, çalışanların gelir düzeyleri dikkate alındığında "çalışanların geçim sorunu"nun artan boyutta sürdüğü ortaya çıkmaktadır.

Halen ülkemizde uygulanan asgari ücret brüt 4.173.750.-TL/Ay'dır. Bu tutardan vergi, sigorta primi, zorunlu tasarruf gibi kesintiler yapıldıktan sonra ele geçen net 2.834.429.-TL/Ay'a düşmektedir. Ele geçen asgari ücret ile dört kişilik ailenin gıda harcamasını karşılaması bir yana, sadece dokuz günlük gıda harcamasına yetmektedir. Diğer bir ifadeyle, asgari ücret aylık gıda harcamasının % 32'sini karşılamaktadır.

Asgari Ücret Tesbit Komisyonu'nun yeniden toplantıya çağrıldığı bu dönemde yapılacak belirlenimin, ülke koşullarına uygun ve işçinin ailesiyle birlikte ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde olması, çalışanların sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için gerekli ön koşuldur.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AYLIK GIDA HARCAMASI (TL)

	Nisan'94	Aralık'94	Mart'95	Nisan'95
Yetişkin İşçi	1.456.000	2.443.000	2.864.000	3.039.000
Yetişkin Kadın	935.000	1.575.000	1.805.000	1.933.000
15-19 Yaş Grubu Çocuk	1.193.000	1.995.000	2.284.000	2.440.000
4-6 Yaş Grubu Çocuk	759.000	1.268.000	1.436.000	1.529.000
TOPLAM	4.343.000	7.281.000	8.389.000	8.941.000

GIDA HARCAMASI ARTIŞ ORANLARI

	Gıda Harcama Tutarı (TL/Ay)	Bir önceki Aya Göre Artış %si	Aralık Ayına Göre Artış % si	Son Oniki Aya Artış % si
Nisan'93	2.048.000.-	5.6	13.9	59.2
Nisan'94	4.343.000.-	24.4	41.7	112.0
Nisan'95	8.941.000.-	6.6	15.2	105.9

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU'NUN

KURBAN BAYRAMI MESAJI

TÜRK-İŞ Kurban Bayramının ulusumuza ve insanlığa huzur, refah ve mutluluk dolu günler getirmesini ve dünyada sevgi ve kardeşliğin egemen olmasını dilemektedir.

Ülkemizin ve işçi sınıfının çeşitli güçlükler içinde bulunduğu bu dönemde TÜRK-İŞ, işçi hak ve özgürlüklerinin korunması ve geliştirilmesi mücadelesine kararlıkla devam etmektedir. Bu mücadeleyi yürütürken toplumumuzun tüm kesimlerinin özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik ve adalete dayanan bir toplum düzenine kavuşması, hulkımızın huzuru, vatanımızın bütünlüğü, ülkemizin bağımsızlığı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti olma niteliğini koruma ve geliştirme azmi ve kararlılığı içindedir. Halkımızın huzur ve güven içinde, ekonomik refah düzeyine erişmesini, hukuk ve sosyal devlet ilkelerinde çağdaş bir düzeye ulaşmasını sabırsızlıkla beklemektedir.

Halkımızın öncüsü ve umudu olan TÜRK-İŞ, ülkemizde demokrasinin tüm kurum ve kurallarıyla hayata geçirilmesini, demokrasiye işlerlik kazandırılmasını, başta tüm çalışanlar olmak üzere bütün toplumun demokratik hak ve özgürlüklerinin gerçekleştirilmesini, 12 Eylül hukukunun ortadan kaldırılmasını büyük bir umutla beklemektedir.

Emekçiler, bugün ülkemizde ağır ekonomik koşullar ve tarihimizde görülmedik ölçüde gerçekleşen enflasyon altında yaşam mücadelesi içindeyken, çalışanlara mezar da emekliliği reva gören düzenlemeler getirilmek istenmektedir. TÜRK-İŞ birlik ve bütünlük içinde, kazanılmış haklarımızı elimizden almaya çalışan bu tasarlara karşı mücadelesini sürdürecektir ve buna asla izin vermeyecektir. Halkımızın öncüsü ve umudu olan TÜRK-İŞ, bu engelleri aşacak güce ve inanca sahiptir.

Daha mutlu, huzur ve refah dolu nice bayramlara erişebilmemiz dileğiyle tüm çalışanların ve ulusumuzun Kurban Bayramını kutlarız.

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

TÜRK-İŞ

Genel Bşk.: **BAYRAM MERAL**
Bayırdır Sokak No: 10 ANKARA
Tel: 433 31 25-26-27-28-29 Fax: 433 68 09 - 433 85 80

01	TARIM-İŞ Genel Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel : 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye/ANKARA Fax: 229 85 92	14	DOK GEMİ-İŞ Genel Bşk.: NAZIM TUR Küçükpıyalı Paşa Mah. Kızılay Meydanı No. 24/26 Tel : 237 25 90 (5 Hat) Kasımpaşa/İSTANBUL Fax : 237 39 89
01	ORMAN-İŞ Genel Bşk.: SELAHATTİN GÜNGÖR Ataç Sok. Selam Apt. No. 1/5-10 Tel : 431 28 96 Yenişehir/ANKARA Fax: 434 12 67	15	TÜRKİYE YOL-İŞ Genel Bşk.: BAYRAM MERAL İstanbul Cad. No: 58 İskitler / ANKARA Tel : 342 22 40 51 Fax : 341 27 05
02	TÜRKİYE MADEN-İŞ Genel Bşk.: H. HÜSEYİN KAYABAŞI Strasbourg Cad. 7/3,4-5 Sıhhiye/ANKARA Tel : 231 73 55-56-57 Fax: 229 89 31	16	TES-İŞ Genel Bşk.: FARUK BARUT Meriç Sok. No: 23 Beştepe / ANKARA Tel : 212 65 10 (20 Hat) Fax: 212 65 52
02	GENEL MADEN-İŞ Genel Bşk.: ŞEMSİ DENİZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel : 231 32 04 ZONGULDAK Fax: 253 66 35	17	TEZKOOP-İŞ Genel Bşk.: AHMET TAMER Uçyıldız Cad. No: 29 Subayevleri - ANKARA Tel : 318 39 79-86 Fax : 318 39 88
03	PETROL-İŞ Genel Bşk.: ADNAN ÖZCAN Altunizade Mah. Kuşbaşı sok. No. 25 Tel : 391 66 67 Üsküdar/İSTANBUL Fax: 391 66 78	17	TÜRK KOOP-İŞ Genel Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Fax: 229 58 36 Tel : 230 08 55 - 229 44 80 Yenişehir / ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Genel Bşk.: ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel : 264 49 96-97-98 Levent/İSTANBUL Fax: 278 95 34	18	TÜMTİS Genel Bşk.: SABRİ TOPÇU İnkilap Caddesi No: 35/1 Aksaray/İSTANBUL Tel : 530 07 43 Fax: 588 26 20
05	ŞEKER-İŞ Genel Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Bakanlıklar/ANKARA Tel : 418 42 73-74 - 418 19 88 Fax: 435 92 58	19	DEMİRYOL-İŞ Genel Bşk.: ENVER TOÇOĞLU Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel : 231 80 30-31 ANKARA Fax: 231 80 32
06	TEKSİF Genel Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat: 5-6 Tel : 431 21 70-71-72-73 ANKARA Fax: 435 78 26	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Genel Bşk.: TURAN UZUN Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel:244 48 38-249 56 29 Tophane/ İSTANBUL Fax: 244 52 21
07	DERİ-İŞ Genel Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Fax : 528 62 07 Tel : 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Genel Bşk.: ATILAY AYÇİN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Fax: 571 90 51 Tel : 660 14 95 - 99 Bakırköy / İSTANBUL
08	AĞAÇ-İŞ Genel Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Fax : 231 52 19 Tel : 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	LİMAN-İŞ Genel Bşk.: HASAN BİBER Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel : 231 74 18-19 Fax: 230 24 84 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Genel Bşk.: MİTHAT SARI Ankara Cad. İpek Apt. No: 87 Tel : 321 18 99 İZMİT Fax : 321 34 51	23	TÜRKİYE HABER-İŞ Genel Bşk.: CENGİZ TEKE Tuna Cad. 30/8 Fax : 434 57 04 Tel : 431 90 44-45 Sıhhiye/ANKARA
10	BASIN-İŞ Genel Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Hanımeli Sokak No: 26/6-7 Fax: 229 43 15 Tel : 230 29 08- 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Genel Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel : 231 80 45 Fax: 230 23 96 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Genel Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel : 251 99 00 Galatasaray / İSTANBUL Fax : 252 38 35	25	TOLEYİS Genel Bşk.: CEMİL BAKINDI İnebey Mh. Küçük Langa Cd. No: 16/8 Kat. 1 Bilir İş Merkezi Tel:530 73 82-585 52 07 Aksaray/ İSTANBUL Fax: 530 72 99
11	BASS Genel Bşk.: TURGUT YILMAZ Sümer Sokak 29 Fax : 229 13 03 Tel : 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Genel Bşk.: İZZET ÇETİN İnkilap Sokak 20 Fax: 417 13 64 Tel : 417 50 97-98-99 Kızılay/ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Genel Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Fax : 231 89 36 Tel : 231 72 30 (5 Hat) Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Genel Bşk.: ORHAN ERİNÇ Basın Sarayı Kat: 2 Fax : 511 48 17 Tel : 514 06 94-96 Çağaloğlu/İSTANBUL
12	KRİSTAL-İŞ Genel Bşk.: İBRAHİM EREN Kazancı Yokuşu, Ağaçpınarı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel : 251 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İST. Fax : 251 95 79	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Genel Bşk.: FUAT ALAN Yeni Selim Paşa Sokak 62 Fax: 513 93 68 Tel : 513 82 54-55-56 Aksaray/İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Genel Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel : 231 79 40 (4 Hat) Maltepe / ANKARA Fax : 229 77 14		TÜRK-SEN Genel Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Fax: (0392) 228 78 31 Tel : 227 24 44 Lefkoşe / KIBRIS